Akbaba

Tarih — Suçlular, ayağa kalkınız!

1959 İKRAMİYE PLÂNIMIZ

50 / **2** MİLYON

APARTMAN DAİRESİ — LİRA PARA İKRAMİYESİ

CEM'AN

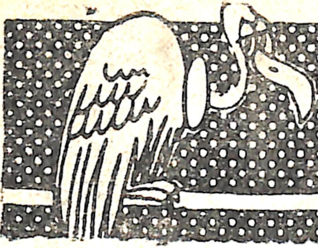
4 MİLYON

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL

SAYI: 372 C.: 15 30 NİSAN 1959 ★ SAHİBİ: YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ FİATI: 100 KURUŞ

Akbaba

siyasi mizah gazetesi

BASIN SUÇLARI

Önümde Akbaba'nın son altı aylık sayıları var. Neler yazmışız, neler çizmişiz?... Hepsini incelemek uzun sürer. Geliniz, bazılarını beraber okuyalım:

TEKEL BAKANINA
TEK CEVAP

«Siz ki, sayın Hâdi Hüsmen, hem Gümrükler Vekilisiniz, hem İnhisarlar!... Pekâlâ, çifte salâhiyetinizle daha da ağır konuşabilirdiniz: Bir kere, Türkçede «lâkırdıya gümrük alınmaz» derler. Eh, gümrük târifesi tatbik edilmedikten sonra, bir Gümrük Vekili dilinin ucuna her gelen sözü, kontrol etmeden ağzından çıkarabilir elbet!

Sonra, bira, şarap, rakı, votka, hattâ yerli viski gibi ancak şişesinde uslu duran bütün coşturucu içkiler sizin emrinizde... E. bu yetki ile de sesinizi daha yükseltebilir, kongre salonunu, vatan sathını kaplayan bir hitabeyle çınlatabilirdiniz!

Bu kadar da değil: Barut ve saçma da sizin tekelinizde değil mi?...

Ya bu yetkinizi de kullansaydınız, ya fikirlerinizi öfkeyle barutlayarak hepimizi kelimelerin saçma yağmuruna tutsaydınız!...»

Bir başka sayıda bir başka yazı:

ŞAMAR OĞLANI!

«Bir D. P. kongresinde, kibar bir ağız, Türk yazarlarını «hamam oğlanı» ilân etti!

Hayır, hınçlarını alamadılar: Bir tören dönüşünde, hem de meşhur Doğu Üniversitesini açış töreni dönüşünde de bir gazeteci tokatlandı: Yine bir D. P. mebusu tarafından!

Demek «hamam oğlanı» olmamız kâfi değilmiş, şamar oğlanı da olduk!

Zarar yok Bay Akdağ, zarar yok. Bu tokatlar, bizim yüzlerimizi değil, sizin gönüllerdeki itibarınızı aşındırıyor. Bugün Türk gazetecilerini döğenler, yarın seçim sandıkları açılınca kendi dizlerini döğeceklerdir!»

Yaprakları çeviriyorum. Eskişehir C. H. P' kongresinden sonra partizanların zoriyle yerlerinden uzaklaştırılan Vali ve Emniyet Müdürü için şu satırlar yazılmış:

«Biz nerede yaşıyoruz kuzum?.. Yoksa bu vatanın adı artık Türkiye Cumhuriyeti değil de D. P. Cumhuriyeti mi?...

Evet, evet, evet... Huzur istemekte iktidarla beraberiz artık.»

«Baskı» başlıklı bir yazıda şu satırlar var:

«Sen, Doğu Üniversitesinin açılış töreninde gazeteci tokatlıyacaksın, ben seni alkışlıyacağım!

Sen, İzmir kıyılarında Türk yazarlarına kalem bezirgânları diye bağıracaksın, ben seni öveceğim!

Sen, D.P. rozetini davul zurna ile karşılatacaksın, C.H.P. rozetini copla, dipçikle dağıtacaksın, ben sana kırk bir kere maşallah diyeceğim!

Sen, Kurtuluş Savaşının Garp Cephesi Kumandanına vatan haini diyeceksin, ben seni peh, peh, peh diye baba hindi gibi şişireceğim!

Nihayet, sen, daha dün tonu bin liralık kâğıdımı önce iki bin yüz elli liraya, şimdi de iki bin yedi yüz liraya çıkaracaksın, yâni benim ekmeğimi alacak, suyumu alacak, son nefesimi alacaksın, ben sana, avuçlarımı şaklatarak:

— Yaşşşa!...

Diyeceğim, öyle mi?... İlâhi Demirkırat, aklınla çok yaşa!...»

Daha iki sayı önceki «Deve, Dana, Koyun» yazısını okurlarımız henüz unutmamışlardır sanırım. Birkaç satır da ondan alayım:

«E, sonra?... Aydın'dan başladığımıza göre bu kanlı muhabbet âyinleri A dan Z ye kadar sürecek, taaa Zonguldakta mı bitecek?

Durun bakayım: Kaç vilâyetimiz var şimdi? Galiba altmış yedi... Her hafta birinin kurban alayı olsa, iki yıl edecektir. Demek tekbir'le başladık, seçimle bitireceğiz!»

Dedim ya, hepsini cümle cümle almağa imkân yok. Ama, lütfen hafızalarınızı yoklayınız: Ada akşamlarında başbaşa konuştuğumuz fikir ve duygu adamı Samet Ağaoğlu için yazdıklarımız pek mi tatlı şeylerdir?

Her karşılaştıkça, elimi eski dostluğunun eksilmeyen sıcaklığiyle sıkan Tevfik İleri için yazılanlar, çizilenler kolay kolay yenilir, yutulur, hazmedilir lokmalar mıdır?

Ama iktidar gemisinin başkaptanından dümenci neferine kadar hiç kimse bugüne kadar bizi dâva etmedi. Savcı sorguya çağırmadı. Mübaşir:

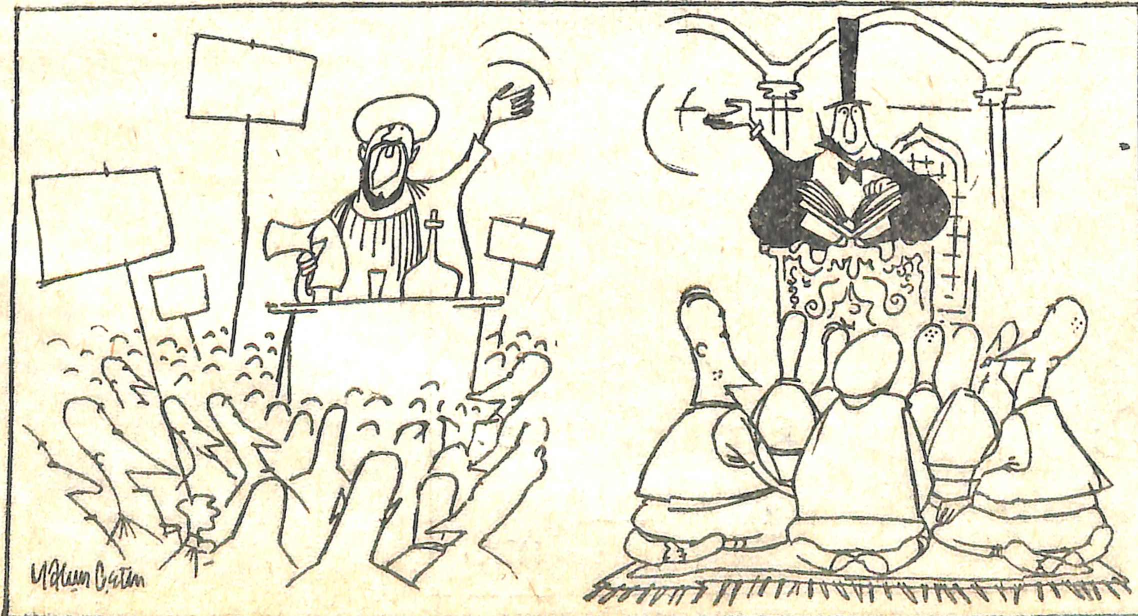
— Yusuf Ziya Ortaaaaç!...

Diye mahkeme koridorlarını çınlatmadı.

Şimdi, kalbim, alnını kaburga kemiklerimin parmaklığına dayamış, Cezaevinde çile dolduranları düşünüyor:

— Kuzum genç arkadaşlar, sizler, neler yazıyor, neler çiziyorsunuz da zindanlara düşüyorsunuz böyle?

Yusuf Ziya ORTAÇ

«POLİTİKA»

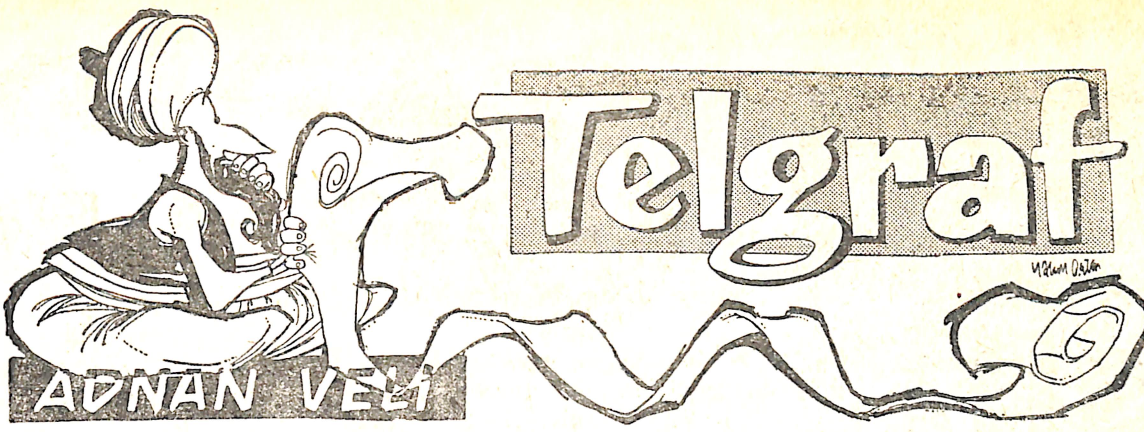
Boykot!..

İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi öğrencileri boykot yapmışlar!... Niye yapmışlar?.. O bize lâzım değil. Ama, boykot yaptıklarına çok iyi yapmışlar?

Yahu, bizde Atom Fakültesi var mı? Yok... Neden yok? E, atom sanayii yok da ondan yok!

İnsaf ile söyleyin baylar: Atom yok da orman var mı? Kıyıda köşede bir kaç ağaçlık olsa bile, bu gençler tahsillerini bitirip diplomalarını alıncaya kadar onlar da kalmıyacaktır!

İyisi mi, Orman Fakültesini kapayıp yerine bir Çöl Fakültesi açmalı, bu gençleri de oraya kaydedivermeli!

SEYFETTİN HOCA (Çarşamba semtinde ona daha ziyade Sarı Hoca derlerdi) Fatihten Edirnekapıya kadar bütün semtlerde, nefesinin kuvveti, sesinin yanıklığı ile ün salmıştı. Onun vaazlarını, hutbelerini dinlemek için taaa Sarıyer'den, Çubuklu'dan, Bakırköy'den gelenler bile olurdu.

Ramazan-ı şerîf'in başından beri her akşam, teravih namazından sonra hatim indiriyordu. O gece, Sarı Hoca'nın hatim duası yapacağını duyanlar, akşam ezanından itibaren camideki ön sıraları tutmaya başlamışlardı. Teravih vakti gelince, arka taraflar da tıklım tıklım doldu. Ölmüşlerine dua ettirmek üzere (Sarı Hoca'yı çok sevdikleri için) Zekâvetçiler mahallesinin hemen hemen bütün kadınları o akşam oraya toplanmıştı. Ayrıca Hasan Halife mahallesinde geçen ay ince hastalıktan vefat eden ve ölümüyle bütün mahalleyi göz yaşlarına boğan Manolya Remziye için de, Yağlıkçı Ziya Efendi, hatim duası yapılmasını çok arzu ediyordu.

Teravihten sonra, cemaatin bir kısmı camiden çıktı. Geri kalanlar, Sarı Hoca'nın çevresine büsbütün sokuldular. Hatim duası başlıyacaktı. Saflar sıklaştı Sarı Hoca da, gözlerini etrafta dolaştırdıktan sonra, hatim duasına geçmek için besmelesini çekti. O zaman cemaat arasında bir kıpırdanma oldu. Ön sırada oturanların orta yaşlı bir hatun, (Doğramacı Niyazi'nini kayınvaldesi Efzer hanım) gündüzden yazdırıp hazırlattığı bir kâğıdı, içine 10 lira koyup katladıktan sonra hoca efendinin dizlerinin dibine bırakıverdi. Onu görenler de yerlerinden birer birer kalkıp, hocanın önüne küçük küçük kâğıtlar bırakıyorlardı. Sarı Hoca duasına başladı:

— Ramazan-ı Şerif'te kıraat eylediğimiz Kur'an-ı azîm-üşşân ve hatimât-ı şerîfeden hasıl olan ecr-ü mesubâtı. Sallâllahü aleyhi ve sellem hazretlerinin ruh-u mübareklerine ithaf eyledik. Kabul eyle Yârabbi... Kur'ân-ı azîm-üşşân ve hatimât-ı şerîfeden hasıl olan ecr-ü mesubâtı Hülefâ-yı râşidîn ve eshab-ı kiram hazretlerinin ruhu mübareklerine ithaf eyledik, kabul eyle Yârabbi... Kur'an-ı azîm-üşşân ve hatimâtı şerîfe den hasıl olan ecr-ü mesubâtı şüheda-yı müslimîn ve şüheda-yı mü'minînin ervah-ı mukaddeselerine ithaf eyledik, kabul eyle Yârabbi..

Sarı Hoca bunları söylerken, Hırka-i şerîf kayyumunun haremi Meşkûre hanım göz yaşlarını tutamamış, hıçkıra hıçkıra ağlamıya başlamıştı. Bu ağlama, çabucak öteki kadınlara da geçti. Bir hıçkırık dalgası göğüsleri dolaştı. Sarı Hoca bir teviye sayıp duruyordu. Nihayet sıra, önüne bırakılan kâğıtlara geldi.

Sarı Hoca ilk olarak, Efzer hanımın, önüne bıraktığı kâğıdı aldı. Açıp okuyacağı vakit, kâğıdın arasına kıstırılmış 10 lirayı gördü. Parayı usulca lâtasının cebine koyarak duasına devam etti:

— Ramazân-ı şerîf'te kıraat eylediğimiz Kur'ân-ı azîm-üşşân ve hatimât-ı şerîfe'den hasıl olan ecr-ü mesubâtı Efzer hanımın valide-i muhteremeleri, Zehra hanımın, peder-i muhteremleri Siracettin efendinin, küçük kerimesi Lebibe hanımın, teyzesi Fatima Nezahet hanımın ve bilcümle ecdadının ve mevtasının ruh-u azizlerine ithaf eyledik. Kabul eyle Yârabbi!

Sarı Hoca, ondan sonra önüne bırakılan öteki kâğıdı aldı. Bunun arasına da beş lira sıkıştırılmıştı:

— Merhum Nalbur Hidayet efendinin ve haremi Dilrübâ hanımın ve Dilrübâ hanımın büyük hemşiresi Müjgân hanımın ve küçük hemşiresi Münevver hanımın ve Müjgân hanımın zevci Şahin efendinin ve Şahin efendinin biraderi Tahir efendinin kerime-i mâsumesi Emine hanımın ruh-u azizlerine ithaf eyledik. Sen kabul eyle Yârabbi!...

Sarı Hoca her kâğıdı açtıkça, ara yerinden çıkan parayı usuletle cebine koyuyor, duasına da, kâğıttaki isimleri okuyarak devam ediyordu.

Bu kâğıtlardan, kat kat bükülmüş birinin arasından 25 kuruş çıktı. Kâğıt, seçmen kütüğü gibi boydan boya isimlerle doluydu. Sarı Hoca onu da cebine indirdi:

— Çırpıcı Mustafa efendinin ve bilcümle mevtâsının ruh-u azizlerine ithaf eyledik. Sen kabul eyle Yârabbi...

O zaman cemaat arasndan, biraz yampiri omuzlu, gençten bir adam fırladı:

— Hocam, affedersin, dedi. Sözünü kesmek gibi olmasın ama...

Hoca durdu. Bütün cemaat de o tarafa döndü. Adam, yarı mahçup:

— Çırpıcı Mustafa ben'im, dedi.

— İşte ben de senin ölmüşlerin için dua ediyorum ya evlât...

— İyi ama hocam... Deminden beri bakıyorum da, herkesin ölmüşlerini isim isim okuyorsun. Ama bize gelince «Bilcümle mevtâsı» deyip kısa kesiverdin. Benim verdiğim kâğıtta tam yirmi üç tane ölmüşümün adı yazlı...

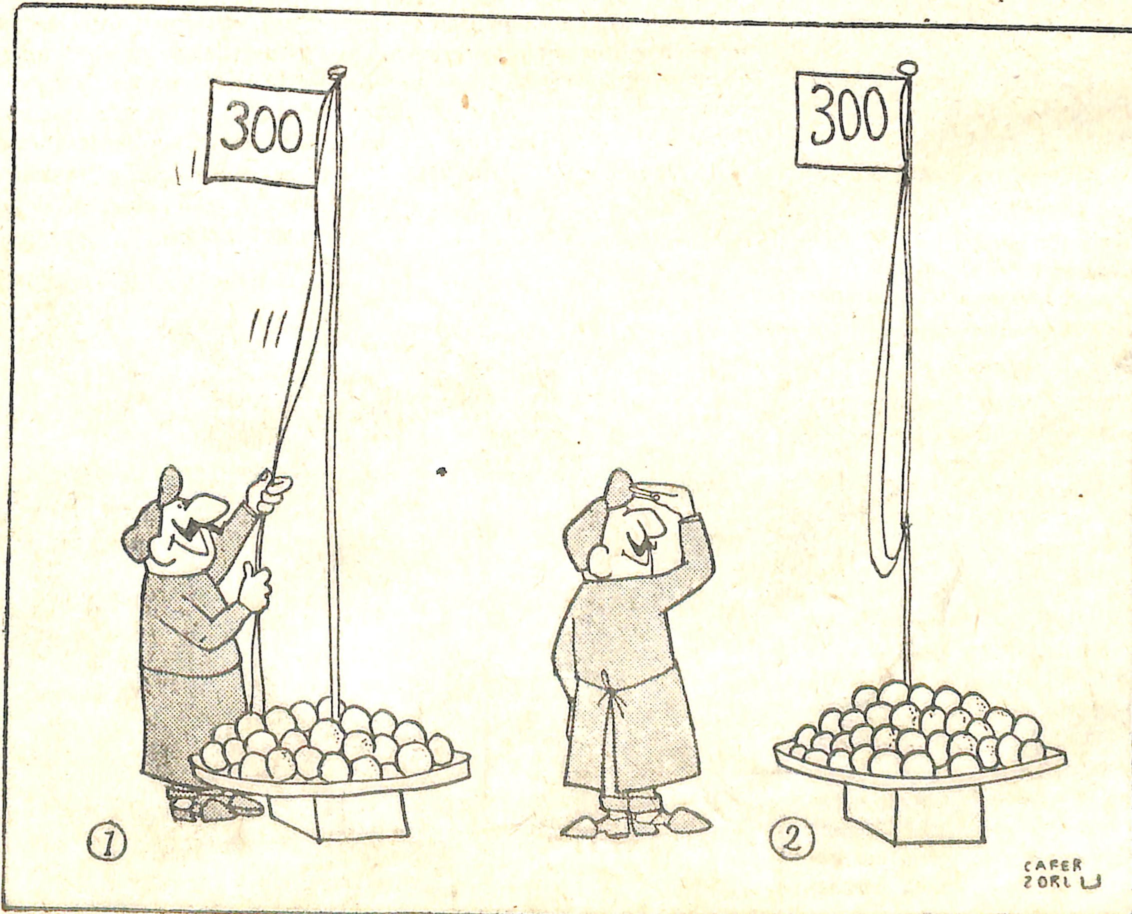
Sarı Hoca sakalını sıvazlıyarak yutkundu:

— İyi söyledin. Velâkin kâğıdın arasına da 25 kuruş koymuşsun. Ben Fatih'teki Postahaneden Beşiktaş'a telgraf çekmiye kalksam, kelime başına 25 kuruş veriyorum. Bu telgraf âhirete çekilecek be!... Yirmi üç kelimesi yirmi beş kuruşa olur mu?... Nerde bu bolluk evlât?...

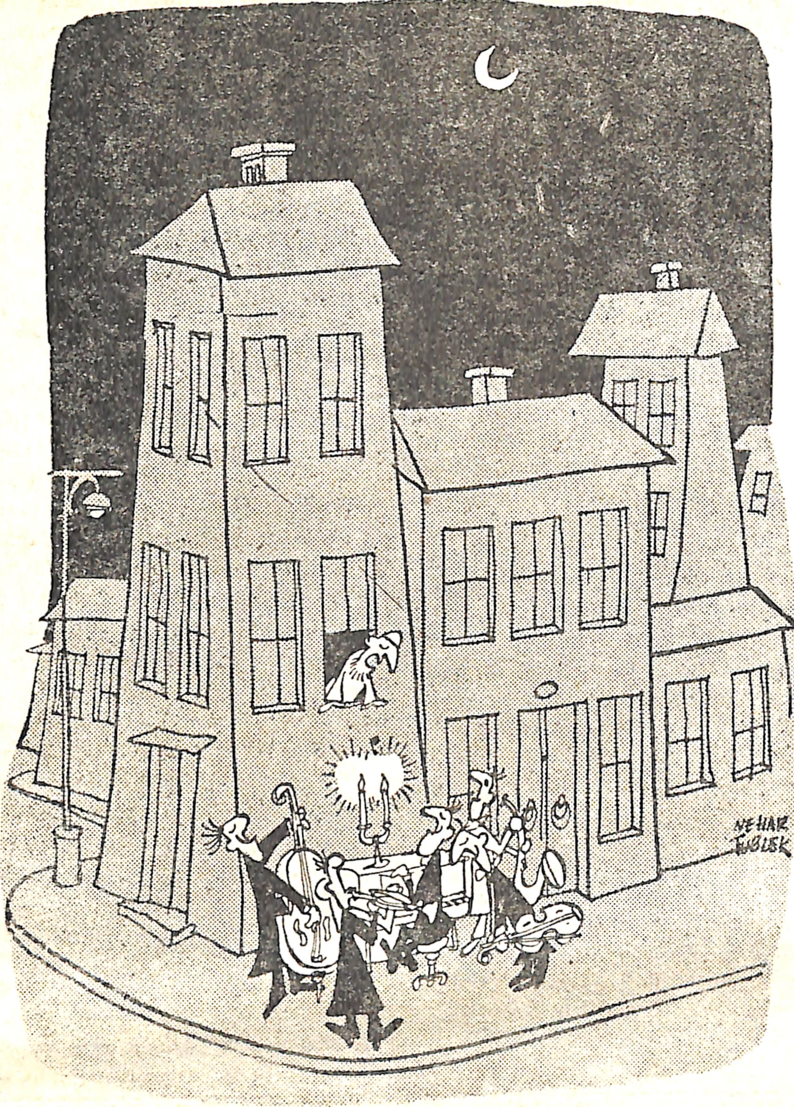
Çırpıcı Mustafa şaşırıp kalmıştı. Sarı Hoca, önünden başka bir kâğıt alıp, duasına devam etti:

— Hatimât-ı şerîfe'den hasıl olan ecr-ü mesubâtı Manolya Remziye hanımın ruh-u azizine ithaf eyledik Sen kabul eyle Yârabbi!...

Adnan VELİ

Mersinde sahurda keman çalınıyor... (Gazeteler)

— Uyanamazsam Şehir Bandosunu çağırın!..

Aldattum seni!

Falih Rıfkı Atay'ın Pazar Sohbetinde okudum: Bir Ocak başkanı, bucak başkanı mı, her ne ise, biri günün kurban kesme modasına uymuş.

— Günde kaç koyun kesiyorsunuz Mezbahada

— Yüz!...

— Yarın hepsi caddelerde, meydanlarda kesilecek!

Öte yandan kasaplarla da anlaşıvermiş. Oooh, Allah için kurban, çömlek için kavurma da bu kadar olur!

Hani Temel Reis Trabzon açıklarında balık avlarken zorlu bir fırtınaya tutulmuş... Bre aman, kayık alt üst olacak!

Başlamış göklere el açıp yalvarmağa:

— Rabbiciğum, aha peni kurtarirsan sana pir kurban kesiciğum!...

Fırtına biraz daha azmış...

— Rabbicuğum, peni kurtarırsan sana peş kurban kesicuğum!

Dalgalar biraz daha kabarmış...

— Rabbicuğum peni kurtarirsan sana yüz kurban kesicuğum!

Bu aralık büsbütün şahlanan deniz, kayığı kaptığı gibi sahile atmış!

Temel Reis, sevinç içinde toprağa kapandıktan sonra, Tanrıyı arayan gözlerle bulutlara bakıp bir kahkaha atmış:

— Aldattum seni!...

Evet, evet, evet... Dünya bu!. Allahı bile aldatmağa kalkan insan oğlundan başka ne beklenir ki?...

Ayakkabı!

Türkiye'de fiatı en çok artan ne imiş biliyor musunuz?.. Ayakkabı!...

Biliyoruz, pabuç pahalı!. Ama, işin kötüsü sağlam ayakkabı da bulmak zor!

Oruç

Bir D. P. gazetesi İnönü'nün resmini koymuş: Basın toplantısında sigara içerken!... Aman efendim, aman... Ne o, muhalefet lideri fosur fosur sigara içiyormuş!

İnsaf be arkadaş, senin sayın büyüklerin her akşam Medine hurmasiyle oruç bozup her gece cemaatle teravih namazı mı kılıyor!

Oruç yemek hürriyeti de mi yalnız iktidara mahsus?

GARİP GERÇEKLER

Dünyanın en yüksek yaya kaldırımı, İstanbul şehrinde, Vezneciler ile Beyazıt arasındadır. Kaldırım, ana caddeden takriben üç metre yükseklikte olup, kaldırımdaki bir kimsenin caddede bulunan dostu ile konuşabilmesi için, magafon kullanması gerekir

★

Dünyanın en uzun yarışı halen, İstanbul'da muvaffakiyetle devam etmektedir. Bu yarışın en garip tarafı, atletler arasında değil de saatler arasında tertip edilmiş olmasıdır. Mesleğinin reklâmını arzulayan bir saatçi hatırlanamıyan bir tarihte, Üniversite kapısının sağ ve sol kulelerine aynı ayarda iki saatini asıp, yarış işaretini vermiştir. İlk günlerde birbirlerini geçmiş olan müsabıklar, hâlâ birbirlerine yetişebilmek ümidi ile gayret sarfetmektedirler. Bu müsabaka ilk zamanlar pek ilgi toplamamışsa da, zamanla şehrin bütün meydan saatleri yarışa katılmaya başlamıştır. Müsabaka Üniversite kapısındaki saatlerin birbirlerine yetiştikleri zaman nihiyete erecektir.

★

Dünyanın en uzun köprüleri arasında bulunan, Sanfransisko'nun Oakland köprüsü 5560 metre olup, normal yürüyüşle elli dakikada geçildiği halde, uzunluğu ancak beş - altı yüz metreyi bulan İstanbul'daki Galata köprüsü, en gayretli yürüyüşle yirmibeş dakikada aşılır.

★

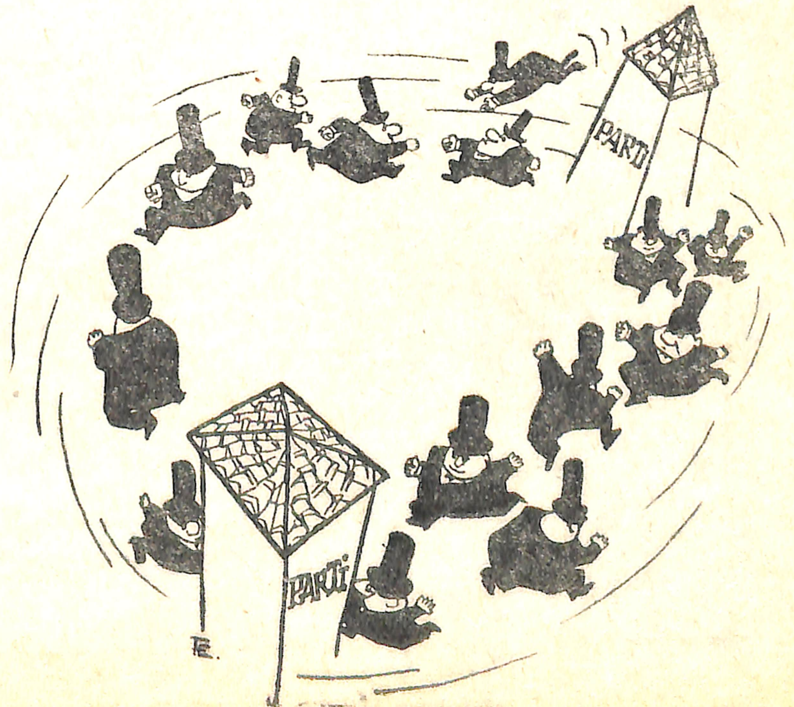
Dünyanın en garip hâdisesi 1958 yılında, İstanbulda vukubulmuştur: Üç yıldan beri bir apartımanın bodrum katında güneş yüzüne hasret çeken dört kişilik bir aile, bir sabah uykudan kalktıklarında kıpkırmızı sabah güneşini odanın duvarlarında görünce «yangın var» diye don gömlek sokağa fırlamışlar, istimlâkte cadde seviyesinin iki metre indirilmesi neticesinde oturdukları katın yeryüzüne çıktığı gerçeğini ancak, itfaiye yetiştikten sonra anlıyabilmişlerdir.

★

Veremle savaşta en tesirli mücadele eden millet, Türklerdir. Bir çok hastalıkları müzikle tedavi şeklini bulan Avrupalılardan sonra, Türkler «Veremle Savaşı» senede bir hafta nutukla tedaviyi keşfetmişlerdir.

★

Dünyanın en büyük sergisi 1958 yılında, İstanbulda, «Millî Sanayi Sergisi» ismi altında açılmıştır. Yağdan tuza, tuzdan kahveye, kahveden inşaat demirine varıncaya kadar her şeyin teşhir edildiği sergiyi ufak bir ücret karşılığında, büyük-küçük bütün İstanbullular, hasretli gözlerle seyretmişler, bu sayede çoktandır arayıp da bulamadıkları döşemelik Hereke kumaşları, traktör, kuşe kâğıt, motör cinsinden şeyleri unutmaktan kurtulmuşlardır!

ORTA OYUNU

Kaybedilen Savaş

MEDRESE yıkıntısının ardından bir beyaz bayrak uzandı. Karşı taraf ateşi kesti. Zengin çocuğu, başını korka korka çıkardı:

— Atmayın, bir şey söyliyeceğim!

— Söyle!

— Siz çekiçle taş kırıyormuşsunuz. Gözcümüz haber verdi.

— Kırıyoruz. Siz de kırın.

— Onu söyliyecektim.

— Kırın, siz de kırın kardeşim.

Savaş, geceli gündüzlü bir haftadır devam ediyordu. İki taraf da bitkindi. Birinden biri kazansa da bitse. Yanlış bir kanaate saplanmayın. Bunu sadece anneler arzuluyordu. Yufka yürekli, oklava elli anneler.

Çocuklar, bir bisiklet yüzünden kapışmışlardı. Müteahhit İhsan Beyin oğlu Ertunç, akşamları güzel yeşil bisikletivle aşağı mahalleye inerdi. Maksadı cambazık yapıp kızlara fiyaka satmak. Aşağı mahallenin fâkir çocukları işte bunu hazmedemiyorlardı. Yukarının hanım evlâdı gelsin de kendi mahallelerinin kızlarını kafeslesin, ağızlarının sularını akıtsın. Bir akşam en kabadayıları, Ertunçtan binmek için biraz bisikletini istedi. Mahsustan oraya buraya çarptırıp güzelim şeyi modern heykellere benzetecekti. Kafasından geçen buydu. Ama Ertunç vermedi. Pedala yüklenip kirişi kırdı. Arkasından taşla birlikte küfür yağdırıp:

— Bir daha gel de görelim! diye bağırdılar.

Yukarıdakiler bir daha inemediler. Aşağıdakilerin canı da kavga istiyordu. İnen olmayınca, bunlar çıkmaya karar verdiler. Sopalar, sapanlar, irili ufaklı taşlar...

Ötekiler, medrese bahçesinde voleybol oynuyorlardı. Etrafları sarılıvermişti. Yine de, en serinkanlıları Ertunçmuş. Çekinmeden ortaya çıkıp kendilerinin silâhsız olduklarını belirtti. Eşit artlarla karşılaşmalıydılar. Aşağı mahallelilerin erkekçe davranmaları gerekirdi. Çocuklar, kardeş kardeş konuşup savaşacakları günü, meydanı silâhı, cephaneyi tesbit ettiler: Cumartesi günü medrese bahçesinde sapanla savaşacaklardı. Cephaneyi, yâni sapanlık taşı, çizdikleri hattın içinde kalan yerlerden sağlıyacaklardı. Hattın dışına çıkmak yok, sapandan başka şey kullanmak yok.

Savaş o kadar hararetlenmişti ki, okulu, evi, yemeği unuttular. Birkaç gün sonra yemek de, yatak da ayaklarına geldi. Babalar, sandığımız gibi, bu çocuklararası savaşı önlemeye kalkmadılar. Hattâ sonunda sürekli bir sulh getireceğini düşünerek savaşı körüklediler.

Az geçince taşsızlık başgösterdi. Atılan taşlar, siperlerin önüne yığılıp kalıyordu. Cesaretin varsa, çık topla! Aşağı mahalleliler, büyük taşları çekiçle, keserle ufalayıp sapana yarar duruma getirmeyi bulmuşlardı. Zengin çocuklarının Kanarya apartmanı balkonunda bir gözcüleri vardı. Medrese duvarlarından indirilen taşların çekiçle kırıldığını işte bu gözcü bildirmişti.

Ertunç, başını atkı ile sımsıkı sarmış olan Kıvılcıma:

— Yok çaresi, dedi, biz de yapacağız.

Kıvılcım, sapanın lâstiğini bağlıyordu. Bozkurt:

— Yapalım elbet! diye konuştu.

Gözcüye keser-çekiç getirmesini söylediler. İstedikleri biraz sonra ellerindeydi. Nöbetçilerden gay risi, önlerine birer taş aldı. Hevesle başladılar ama, çok geçmeden keserleri, çekiçleri fırlatı fırlatı verdiler:

— Bizim yiyeceğimiz şey değil.

★

Tekin, ağaçtan düşer gibi indi. Arkadaşları:

— Ne o lan? dediler.

Tekinin sesi hırıltılı hırıltılı çıktı:

— Hanım evlâtları, tank getirtmiş!

— Yok, anasının dini!

— Çıkın bakın inanmazsanız.

Ihlamur ağacına beşi onu birden saldırdı. Ömer, hepsinden önce tepeye vardı:

— Vay be! Yalan değil! Namussuz şey gibi!

Köfte Nihat:

— Oğlum, o tank değil ki... dedi.

— Ya ne?

— Taş kırma makinası.

— Paraya bak, paraya! Vay canına yandığımının!

★

Zenginlerin siperi... Varol:

— Savaşı kazanırsak, babam bana iki yüz elli lira verecek! dedi.

Herkes saydı:

— Benimki üç yüz verecek.

— Benimki yüz elli...

— Benimki beş yüz...

......

Ertunç:

— Karşıkiler ne alacak sanki kazanırlarsa... dedi.

— Hiç! dedi. Ziya.

— Bakın ben ne diyorum: Babalarımızdan koparacağımız paranın yarısını onlara versek... Çünkü bunun sonu yok. Ne filmler kaçırıyoruz. Şey Sinemasında «Lâcivert Pençenin İntikamı» oynuyormuş.

Kıvılcım başını dikti:

— Olur mu yahu? Ben iki yüz elli vereyim de, sen yüz yirmi beş ver?!... Müslüman gözüne sığacak şey mi bu?

— Öyleyse herkes aynı versin. Meselâ herkes yüz yirmi beş versin.

Ziya yanaşmadı:

— Benim elime topu topu yüz elli geçecek. Bunun yüz yirmi beşini verdikten sonra ne anladım şeyden.

Bozkurt, Ziyanın kolunu tuttu:

— Sen yetmiş beş ver, yeter.

★

Ömerin etrafını aldılar:

— Neymiş?

— Pes dersek, para vereceklermiş. Adam, başına yüz yirmi beş lira. Yalnız biri yetmiş beş verecekmiş. Onu kendi aranızda halledin dediler.

Köfte:

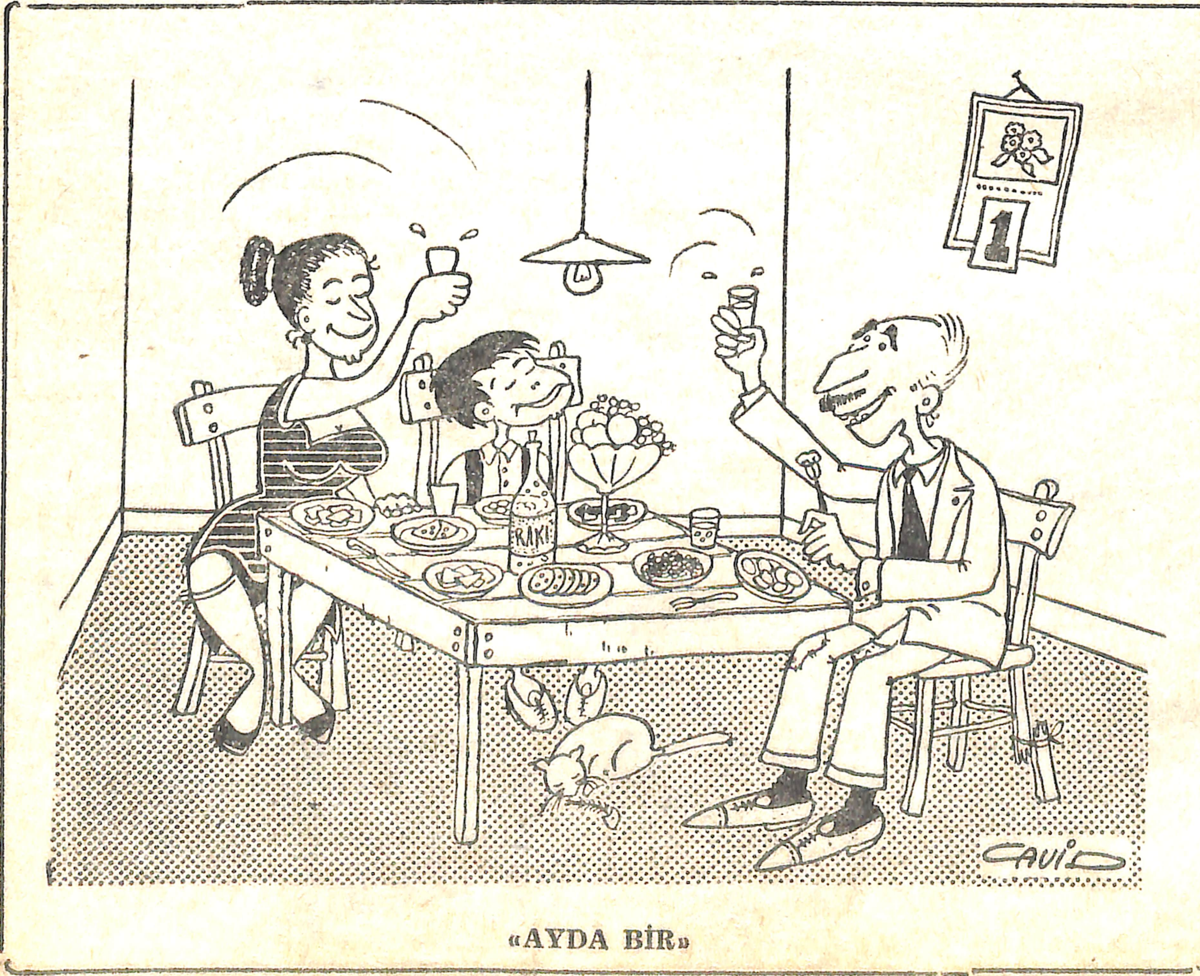
— Yüz yirmi beş lira ha! diye yutkundu.

— Yüz yirmi de! Yetmiş beşin üstünü tamamlıyacağız.

— Az para mı? Yüz yirmi lira bu!... Her gün bisiklet kiralasan, iki üç ay gider.

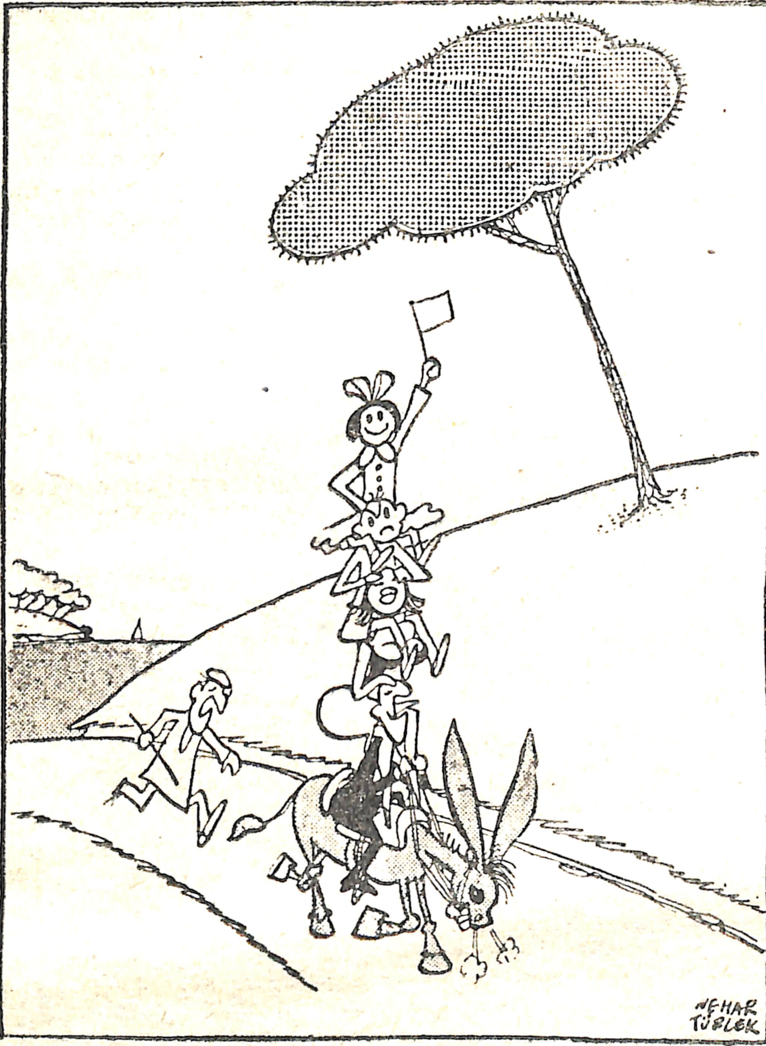
Tekin:

— Ben kovboy mecmuası alacağım. Tam yüz yirmi tane.

«AYDA BİR»

Adada, eşekle tur fiatlarına zam yapıldı... (Gazeteler)

— Ah, hep çektiğim eşekliğimden!..

Lâtif, dilini şaplattı:

— Ben sabahtan akşama kadar pasta yiyeceğim arkadaş! Çukulatalısından hem.

Cemâl:

— Ben kovboy elbisesi alacağım. Sonra at alacağım, tabanca alacağım. Tabanca, sahici olacak! Drav drav! Kûvv kûvv!

★

Remzinin babası çocukları kahveye soktu:

— Girin lan itler...... Dizilin şuraya!

Duvara dayandılar.

— Siz de mi öğrendiniz artık parayı, ha?... Bir de pis pis ağızlar: Ölmek var, dönmek yok!... Hani lan ölmek? Yoksa öldüğünüz şey para mıydı? Konuşsanıza!...

Yere bakıyorlardı. Remzinin babası devam etti:

— Tuh ulan size verdiğimiz emeğe! Erkek evlâdımız var diye koltuk kabartırdık. «Onlar varsın para babası olsun, biz çok şükür evlât babasıyız!» Derdik. Şimdi ne diyeceğiz, ha?

Aşağı mahallenin bütün babaları kahvedeydi.

— Size namusunuzu sattıran o pis kâğıt parçalarını nereye sakladınız?!...

Çocuklar, yaşlı gözlerle kahveden çıktılar. Biraz sonra ellerinde para, geri döndüler. Remzinin babası, paraları cebine indirip diğer babalara kapıyı gösterdi:

— Arkadaşlar, Bu feci neticeyi, bu talihsizliği unutabilmek için keçileri kaybedesiye tütsülenmemiz lâzım. Yürüyün pavyona!..

İki taksiye doluştular. Çocuklar, küfrede ağlıya, taksilere taş yağdırdılar. Ömerin boynu akordiyon gibi uzayıp kısalıyordu:

— Bak o parayı size yaratırsak... Şey oğlu şeyler!

O gece her çocuk, evinde yüz yirmi liralık cam, tabak, bardak kırdı.

Yalçın KAYA

suya çizgi — YAŞAR ÖZEN

Açık arttırma.

D. P. 1950 yılında iktidara geldiği zaman, bir milletvekili, galiba Samet Ağaoğlu: — Ne yapsanız nafile, 1971 yılına kadar iktidardayız demişti. Sonra bir başka milletvekili, D. P. daha 50 yıl iktidarda kalacaktır kehanetinde bulundu. Şimdi de D.P. li bir ocak başkanı, — D P. 700 yıl iktidarda kalacaktır, buyuruyor.

İktidarda kalmak, Türk Milletinin bileceği iştir demeyiniz.. Vaziyet meydanda. Doğmamış çocuklar bile D. P. ye daha şimdiden kaydedildiklerine göre milletin oy'u D. P. nin cebinde demektir.

Bakmasını bil!

Ankara'daki Göz Bankasına bağışlar devam ediyor. Bazı politikacılarımız da gözlerini bu bankaya adamışlar.

Aman ne iyi ne iyi; âmaların namı hesabına büyük kıvanç duyduk. Çünkü politikacılarımızın dışındaki zümrenin, yani halkın, yani bizlerin gözlerimiz, bu dünyayı karanlıkça görmekte.

Âmalara, politikacılarımızın gözleri takılsın da bari onlar, dünyayı pembe pembe seyretsinler!

Fiyat maktu!

İzmir'de hammallıye ücretlerine yüzde otuz nisbetinde bir zam yapılmış.

İşte bu zam bizi pek, ama pek memnun etti. Öyle ya. 1950 kahramanlarını omuzlarımızda bedava taşımıştık, artık yağma yok, pahalı taşıyacağız.

Söylesinde bilelim.

Bir D. P. ilçe başkanı. «Bu memlekette herkes gökte Allaha, yerde de Adnan Menderes'e bağlıdır» demiş. Bu zat, her zaman böyle tatlı hikmetlerde bulunur. Fakat küçücük kafamızın anlıyamadığı bir nokta var. Sevimli Menderes, uçakla seyahat ederken gökte sayılır. Başbakanımız göklerde uçtuğu saatlerde, yerde kalan bizler kime bağlı olacağız? Zahir kendisine!

Allah için!

«C. H. P. liler sandık başlarına, vasiyetnameleriyle birlikte gelsinler»

Kim söylemişti bunu? Dünkü D. P. muhalefetinin bir üyesi.

«14 Mayısta Türk milleti sağır zihniyeti yerin dibine geçirecektir.»

Kim söylemişti bunu? Dünkü D. P. muhalefetinin bir üyesi.

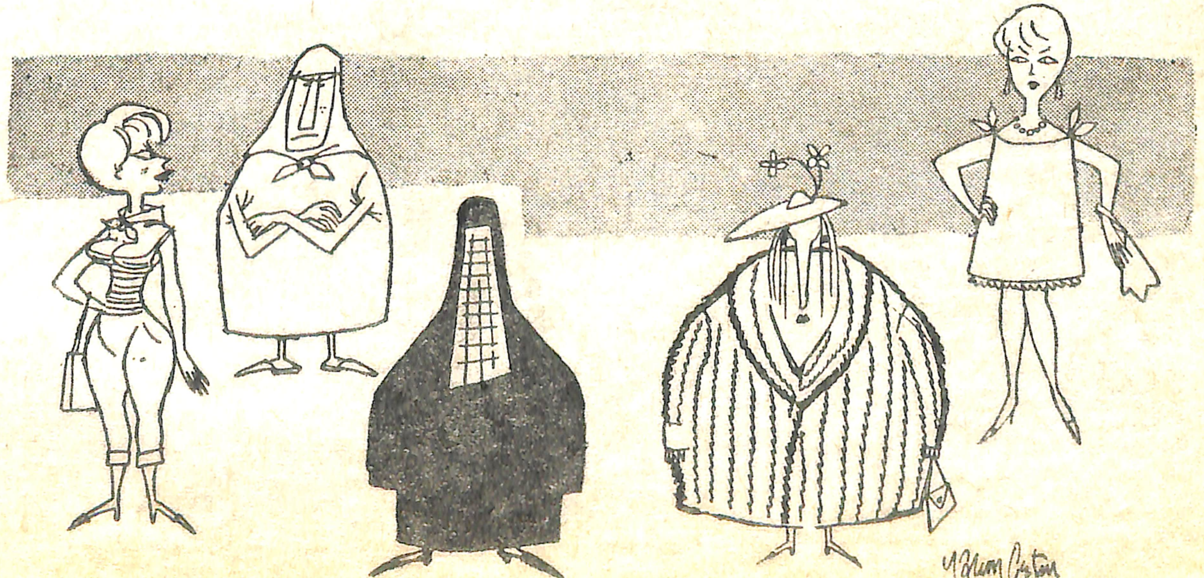
«Oy hırsızları, şakiler, muhterisler»

Kim söylemişti bunu? Dünkü D. P. muhalefetinin bir üyesi.

Bugünkü C.H.P. muhalefetinden, bugünkü D. P. iktidarının dili Radyo Gazetesi:

«Bu mütecaviz sövme edebiyatını, siyasi hayatlarının tek muvaffakiyeti sayanlar» diye bahsediyor.

Sorması ayıp ama, kuzum siz aynalarla ne zamandan beri dargınsınız?

Türk Kadınlar Birliğinde anlaşmazlık... (Gazeteler)

Adam Sendeee: 3

Can kurtaran Yok mu?!

AZİZ NESİN

Yiğen, dayısına pek şaşırmıştı. O babacan, ama çok ince adamın ağzından şimdiyecek hiç bu değin kaba söz duyulmamıştı.

— Vah vah dayıcığım, dedi, mektuplarınızda bana bunları yazmamıştınız.

— Yazıp da ne olacaktı?

— Bence, asıl bu başınıza gelenlerden sonra eskisinden daha çok «adam sendeci» lerle savaşmak gerekmez mi?

— Başıma gelenlerin hepsi bu kadarcık olsaydı, belki.

— Daha başka şeyler de mi geldi?

— Daha neler geldi, neler. Hastalığı atlattım. Yavaş yavaş gezmeğe dolaşmağa başladım. Bir akşam üzeri evden çıktım. Şöyle bir hava alayım dedim. Tramvay yoluna çıkacakken, tam köşede baktım iki kişi kavga ediyorlar. Ama şöyle böyle kavga değil. Birbirlerine girmişler. Kan dökülecek. Başlarına da bir sürü kalabalık toplanmış, deve güreşi seyreder gibi merakla, keyifle bakıp duruyorlar. O kadar iş başıma geldi ya, ben yine akıllanmamışım. O kalabalığa:

— Yahu, ne bakıp duruyorsunuz? Şunları ayırsanıza!... dedim.

Ordan biri omuz silkti:

— Bize ne?...

Başka biri de:

— Hangisinin haksız olduğunu bilsem ben de girişirim ama, bilmiyorum ki... dedi.

Yine her kafadan bir ses çıkıyor:

— Kravatlısı haksız olacak. Baksana nasıl dayak yiyor. Hiç haklı olsa dayak yer mi?

— Lâfa bak. Balkabağı gibi lâf!. Karşısındaki kuvvetliyse ne yapsın?

— Ne demek ne yapsın?... Kaçamaz mı be? Kaçar, gidip karakola şikâyet eder. Demek haksız ki şikâyet etmiyor.

— Bana da kalsa öyle. Her halde, bu dayak yiyenin öbürsüne borcu var. Herif istemiş, istemiş, o da borcunu vermemiş. En sonunda dayak yiyeyim de kurtulayım, demiş. Anlaşılan borcunu ödüyor. Herif bu kadar dayak attıktan sonra gidip bir daha borcunu istiyecek değil ya...

— Ama bak, öbürü de coştu. Nasıl alttan girişti herife...

— İyi tekme savurdu...

— Bunun kolları kısa yumrukları havaya gidiyor. Yoksa öbürünü becerecek.

— Bana kalırsa siyah elbiseli öbürünü döğecek.

— Hadi be... Herif öbürünü yoruyor. Yorup yorup sonradan çullanacak.

— Efendi! Siyah elbiseli öbürünü yemezse, ben elli lira kaybederim, var mısın?

Kendisine bu teklif yapılan adam yanındakine:

— Arkadaş yarı yarıya bahse girelim mi, dedi, yirmi beş sen koy, yirmi beş ben...

At yarışı gibi ortaklaşa bahse girenler çoğaldı. Derken, herkes kendi tuttuğu kavgacının kazanması için bağırıp çağırmaya, kendi tuttukları döğüşçüyü coşturmaya başladılar:

— Vur, vur!...

— Vur gözünün üstüne!

— Ye onuu!... Ye, yut be!...

— Vur ağzına!...

Kavgacılar yerlerde alt alta, üst üste yuvarlanmaya başladılar.

Sinirden tirtir titriyorum.

— Yahu ayıptır, ayırın şunları!

— Sen ne karışıyorsun babalık?

Ona:

— Ayırın şunları, günahtır diyorum.

— Bana ne? diyor.

Öbürüne:

— Rica ederim, kurtarın şunu diyorum.

— Aldırmaaa... Adam sendee... diyor.

Benim dermanım olsa aralarına gireceğim. Artık dayanamadım, açtım ağzımı, yumdum gözümü:

— Bizde bu uyuşukluk varken, bu adam sendecilik varken biz dünyada adam olmayız. Yahu herifler birbirlerini öldürüyorlar, kurtarsanıza, çeksenize ayrılsınlar.

O siyah elbiseli bıçağını çekmez mi? Artık durulur mu? Neredeyse bıçağı öbürüne saplıyacak. Artık durulur mu? Hemen bastonu kafasına indirdim, aralarına girdim. Ben araya girince, bıçağı yiyecek olan kurtulup çıktı aradan. Bu sefer ben o bıçaklıyla karşı karşıya kaldım. Herif, azmış boğa gibi üstüme saldırır.

— Efendi, bırak beni!

Bırakmak şöyle dursun, herif yakama yapışmış, dut dalı silkeler gibi beni silkelyor. Benim ne canım var. Bir iki silkeleyişte ben yere yıkıldım. Herif üstüme bindi.

— Efendi, bırak beni! Ben senin bildiğin adamlardan değilim.

— Ulan, bilmediğim olsan ne çıkar... Seni bana sayı ile mi teslimettiler.

Herif bana bir girişti. Bir vuruyor, karşı duvara, bir tekme savuruyor, ben havaya... Boş çuval gibi ensemden tutup kaldırıyor, bir sille, hadi ben şu yana...

— Efendi, Allah rızası için bırak!

«Efendi» nin gözü kararmış, değil ben, Azrail olsa üstüne yürüyecek. Ben artık sesim çıktığınca bağırmaya başladım:

— İmdaaat!... Allahını seven yok mu? Kurtarın beni şu canavarın elinden...

Kim kurtaracak? Herkes gülüyor bana. Kızanlar bile var. Kimisi de ben dayak yedikçe sevinçten coşuyor:

— Oooh olsun, nasıl, herkesin işine burnunu sokar mısın?

Kalabalıktan sıyrılıp üstümüze geldi. «Bir insaflı çıktı, beni kurtaracak» dedim içimden. O gelen adam, siyah elbiseliyi eliyle itip, «Dur hele sen» dedi Bana dönüp de:

— Saçından başından utan! O senin akranın mı?...

Diye bir de o üstüme yürümez mi? «Can kurtaran yok mu? Beni kurtarın!» diye bar bar bağırıyorum. Kalbim durdu duracak. Her nasılsa ordan bir polis çıktı. Bizi ayırdı. Beni döğen herif, polisi görür görmez beni gösterip «Bundan şikâyetçiyim» dedi. Karakola gittik. Ağzım burnum kan içinde. Karakolda yığılıp kaldım. Komiser:

— Ne oldu? dedi.

Zihnimi toparlıyamıyorum ki ne olduğunu anlatayım. Lâf söyliyecek mecalim yok. Öbürü bülbül gibi anlatıyor. Hakaret mi etmemişim, döğmemiş miyim? Komiser bana döndü:

— Söyle bakalım.

— İki kişi kavga ediyordu Ayırayım, dedim.

— Kim iki kişi?

— Bilmem.

— Bu muydu?

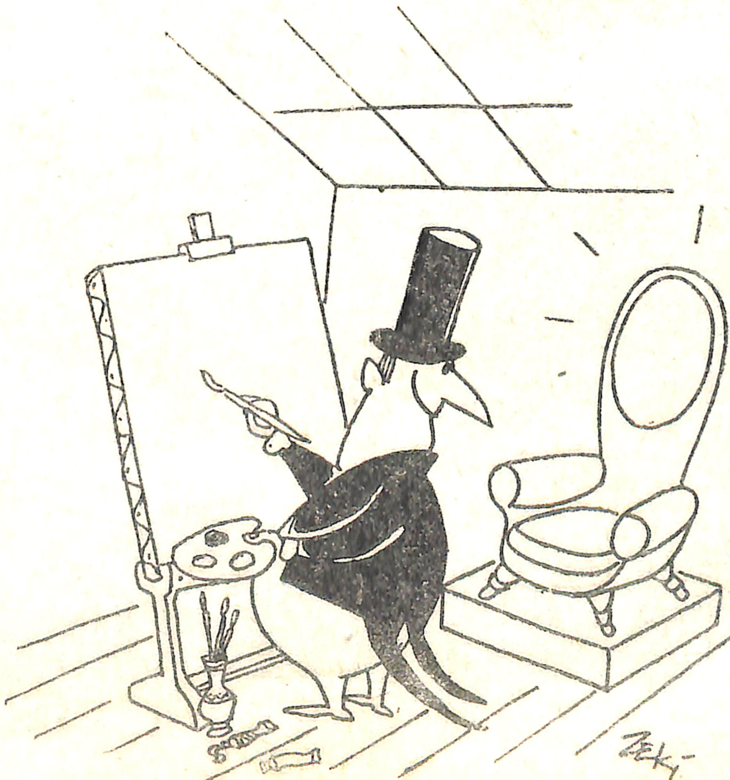
— Değil. Sonra... Ben... Bu... Derken... O... Bana... Ben...

Komiser kızdı:

— Hadi, işi mahkemeye götürmiyelim. Bizi de ifade mifade diye uğraştırmayın. Efendiden af dile de dâvasından vazgeçsin.

Af dilemesem, oralarda sürüneceğim. Beni döğen heriften bir de af diledim. Bir otomobile bindim. Ancak kendimi sıkıp eve kadar dayanabilmişim. Eve gelir gelmez kendimi kaybetmişim. Kaç ay? Tam bir ay toparlanamadım. Ondan sonra bir daha mı? İsterlerse herkes birbirini yesin... Dönüp bakarsam adam değilim. Neme lâzım... Bana ne? Ben mi kaldım?...

Aziz NESİN

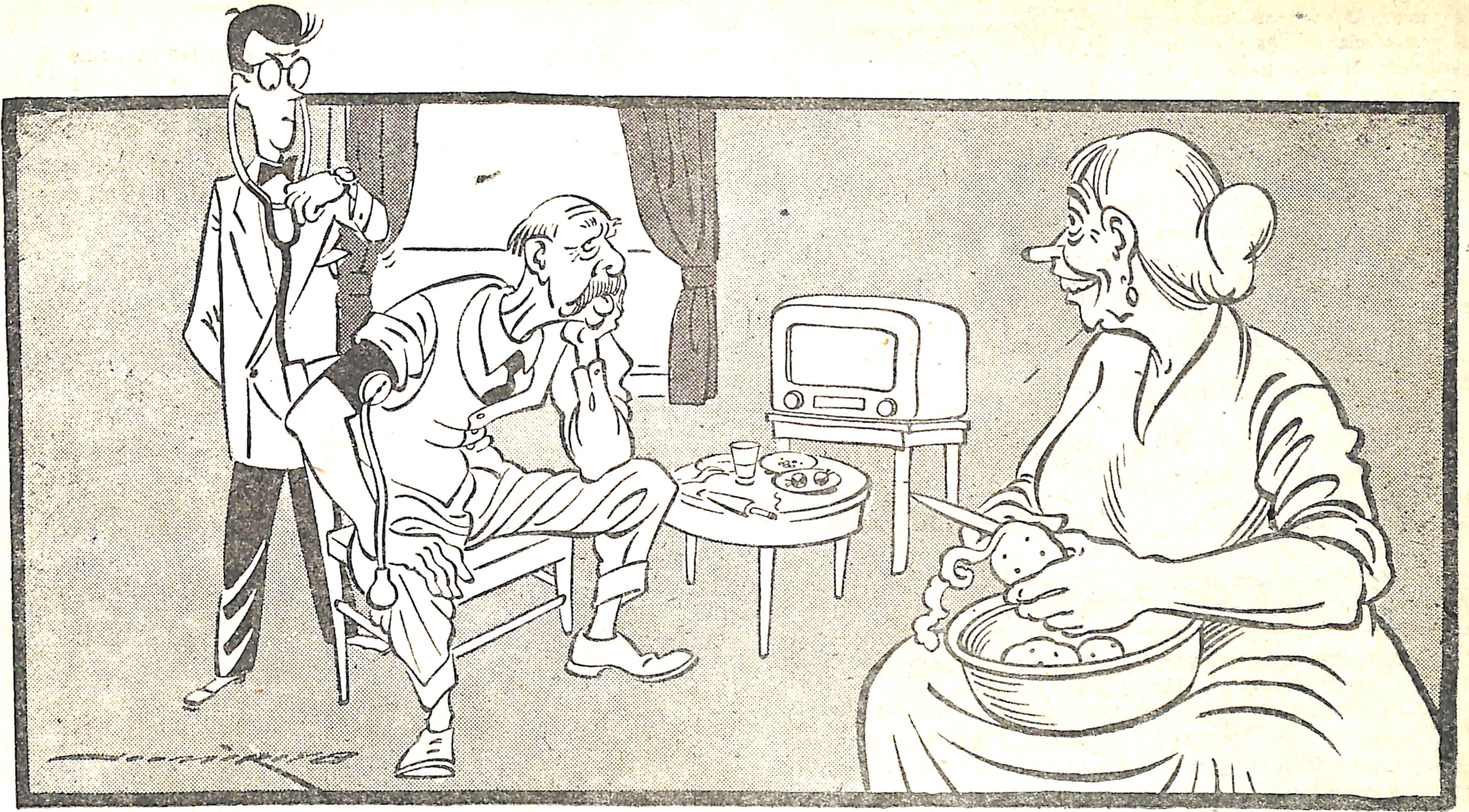

YAZISIZ

Kestirme yol

— Bu güzel havada ne diye evde kapanıp kalalım!..

— Haklısın sevgilim, haydi sinemaya gidelim!..

— Hey gidi dünya hey!.. Ben onun doktor olması için avuç dolusu para harcadım. Şimdi o gelmiş bana iki kadeh rakıyı çok görüyor!...

Tehlike yok!

Bursa'da bir yobaz:

— Çocuklarına Cengiz, Atilâ isimlerini koyanlar komünisttir, demiş.

Hayır, hayır, korkmayınız, Dahiliye Vekili irtica yok, dedi!

Bandırma'da, Şehit Süleyman Bey caddesindeki berber dükkânında tıraş olan İsmail adında biri, sokakta bir gencin sigara içtiğini görünce yüzündeki sabun köpükleriyle fırlayıp sormuş:

— Adın ne?

— Mehmet!...

— Salli alâ Muhammet!

Ve yaradana sığınıp tokadı yapıştırmış!

Yok, yok, üzülmeyiniz, İçişleri Bakanı irtica yok dedi!

Hürriyet gazetesinin pazartesi günkü sayısında koskoca bir başlık: «D. P. hatipleri din mevzuunda konuştular.»

Hayır, hayır, telâş etmeyiniz, Doktor Gedik irtica yok dedi.

Bütün gazetelerde çıkan bir haber: «Ankara'da bir Bahai tekkesi basıldı...»

Aman efendim, heyecana lüzum yok... Sayın Dahiliye Vekili irtica yok, dedi.

Hattâ yalnız yok demedi, rahat rahat uçağa atlayıp Amerikaya bile gitti!

Ne dersiniz, önce şu irticaın bir tarifini yapsak nasıl olur?

Yakılan her kitap dünyayı biraz daha aydınlatır.

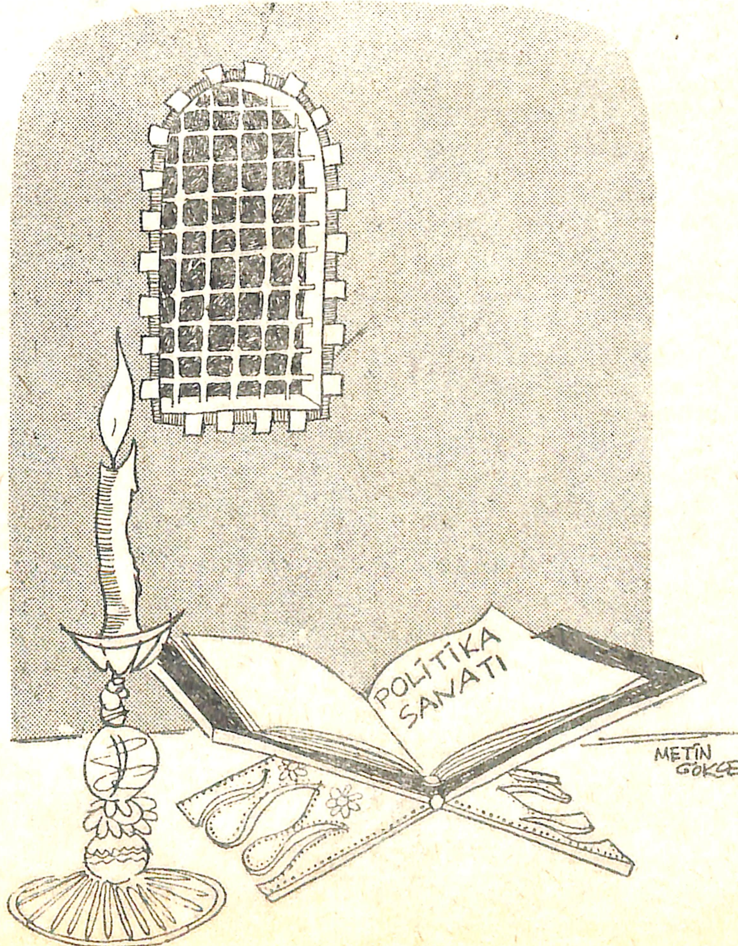
R. W. Emerson

«Ne güzel bir gün» demeden önce, gece olmasını bekleyiniz.

Fransız Atasözü

Medeniyet, lüzumsuz ihtiyaçların alabildiğine çoğalışıdır.

Mark Twain

YAZISIZ

Şapka

Genç kadın kocasına yeni satın aldığı abajuru göstererek:

— Bak sevgilim, dedi Ne kadar güzel değil mi? Hem de o kadar ucuza aldım ki!..

Adamcağız başını gazetesinden kaldırıp şöyle bir baktıktan sonra öfkeyle bağırdı:

— Her şeyin bir hududu vardır! Eğer yarınki davete bu şapkayı giyip gideceksen yalnız gidersin, bilmiş ol!..

Merhamet

İki sivri akıllı konuşuyorlardı:

— Benim karım o kadar merhametlidir ki, halıyı dahi dövemez!

— O bir şey mi azizim, benim karım o kadar yufka yüreklidir ki, soğan soyarken hüngür hüngür ağlar...

Evreka

Küçük çocuk anlatıyordu:

— Arşimet banyodan fırladı ve sevinçle bağırmağa başladı: «Evreka, evreka...».

Öğretmen sordu:

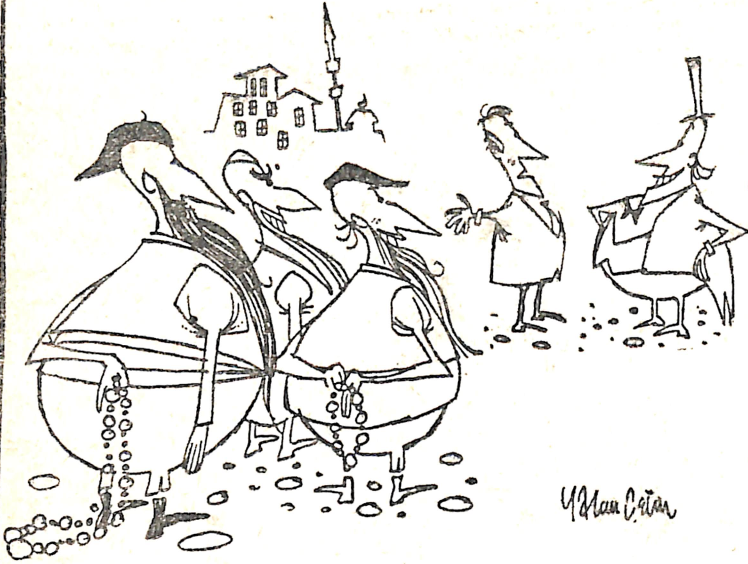
— Evreka ne demek Metin?

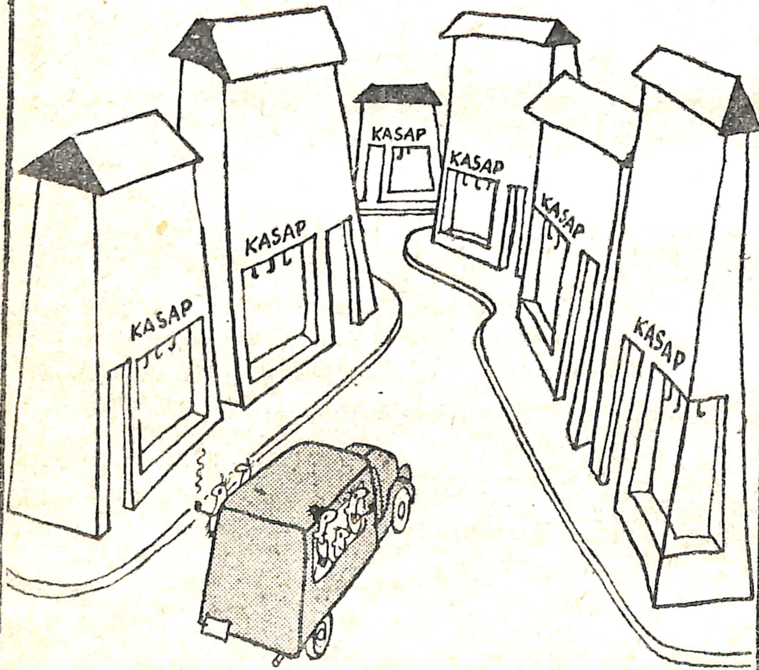
— «Buldum» demek öğretmenim.

— Aferin! eki Arşimet ne bulmuştu bakayım?

Metin, biraz düşündü ve cevap verdi:

— Sabunu bulmuştu öğretmenim!..

Ramazana veda... Bunu, eski mahya Türkçesiyle yazacak olsam «Elveda ey şehri ramazan» demek lâzım...

Hani alacaklısı Bayram Ağadan kaçan Arnavut Sirkeci rıhtımına çıkıp da gümbür gümbür toplar atıldığını duyunca sormuş:

— Nedir bu toplar?...

— Bayram geldi!

Herif korkudan sesi titreyerek:

— Hoy bre more, demiş, ne çabuk duydun kaçtığımı da peşimden geldin!

Ben de öyle, hayretteyim doğrusu: Mübarek ay o kadar sessiz geldi ki, şimdi gitmesine bir hafta kaldı deyince, Arnavudun hayretiyle:

— Ne çabuk?... diyorum.

Eskiden ramazan böyle mi gelirdi?... Onu, saygı değer D. P. büyüklerini kıskandıracak bir hazırlıkla karşılardık: Camilerde pirinç şamdanlar parlatılır, top kandillerin yağları değiştirilir ve minareden minareye mahya ipleri gerilirdi.

Şekerciler, bakır küpleri kalaydan alır, sıra sıra dizerdiler: Reçellerin envaı, çileğinden, vişnesinden tut da gülüne, kızılcığına, incirine kadar...

Bakkallara gelince... Efendim, eski İstanbulda sahiden bakkallar vardı. Öyle Migros taklidi gecekondu dükkânlar değil... Kaşar peyniri mi? Tazesi, ortası, eskisi, tam yağlısı... Çeşit çeşit!... Beyaz peynirin çeşnisini beğenmezseniz bir başka teneke açarlardı: Salamuranın altın yeşili sütle karışmış... Usta, kalın bıçağiyle bir lokma kesip uzatır: Çiçek kokar, bahar kokar!...

İşte bu bakkallar, daha on beş gün evvelden ramazan hazırlığına başlarlardı: Camlar parlatılır, mermer tezgâh oğulur, renkli kaymak kâğıtlariyle süslenmiş güllâçlar raflara dizilir, iftariyelik Kalamata zeytinleri, çimlerinden acı bir lezzet tüten pastırmalar, köşelere, raflara yerleştirilirdi.

Hamamdan yeni çıkmış, on sekiz yaşında sevgili göğsü gibi içine burnunuzu sokup koklıyacağınız has ekmeğin okkası otuz paraydı o zaman!...

Eski ramazanın yemek sofrasiyle değil, iftar sinisi ile üç gün üç gece bir aile doyar şimdi!

Ramazan, yalnız bir mağfiret ayı da değildi. Beyazıt Camiinin avlusunda kurulan sergi, Suriye'yi, Irakı, Lübnanı, Yemen'i, daha bilmem nereleri içine alan İmparatorluğun fuarı idi: Reji'nin çıkardığı en nefis sigaralardan tutunuz da kakuleye, ak anbere kadar bütün keyifleri orada bulurdunuz. Hele o tesbihler, o Türk ustasının her tanesini göz nuriyle cilâladığı tesbihler: Kuka'lar öd ağaçları, kehribarlar...

Eski Direklerarasının yanında şimdiki Beyoğlu caddesi, bir batakhane sokağıdır. Günümüzün kibar kulüplerindeki sululuğa, Mersin Efendinin çayhanesinde rastlıyamazdınız!

Ticaret

— Ne var, ne yok?
— İyilik...
— Ne iş yapıyorsun?
— Ticaret...
— Ne satıyorsun?
— Mobilya...
— Bari çok satabiliyor musun?
— Yok canım, artık evde satacak bir şey kalmadı!..

Sigorta

Ahmet Tezelli neş'e içinde eve döndü:

— Bak karıcığım, bir hayat sigortası yaptırdım; bana bir hal olursa sen, yirmi beş bin lira alacaksın!..

Karısı gayet sakin cevap verdi:

— Çok güzel ama, ya sana bir şey olmazsa?..

Telâş

Ali Vurguner ile ortağı Şükrü İstifçigil sinemaya gitmişlerdi. Filmin ortasında Ali Vurguner telâşla yerinden kalktı:

— Gördün mü yaptığım işi, dedi. Kasayı açık bıraktığımı hatırladım!..

İstifçigil, istifini bozmadan cevap verdi:

— Telâşlanma canım, ikimiz de buradayız!..

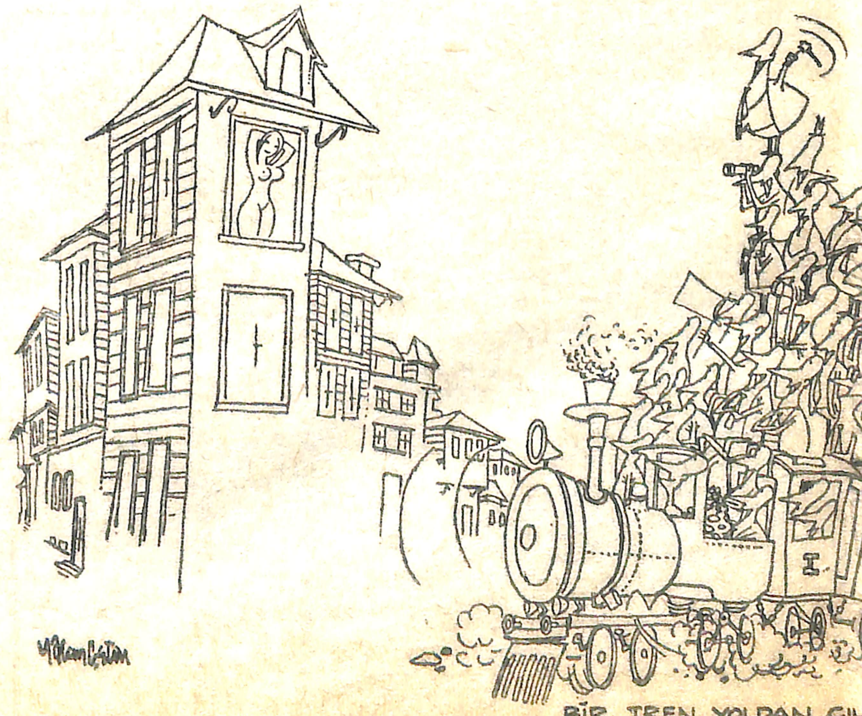
Yaş

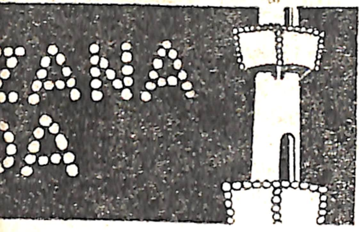
Teyzesi yıkanırken, beş yaşındaki yeğeni Oktay banyoya girdi:

— Çık dışarı yavrum... Kadınlar yıkanırken küçükler bakmazlar!..

Oktay şeytanca sordu:

— Peki, bakmak için kaç yaşına gelmeliyim, teyze?

Akşam, iftardan evvel yol boyunca gezinti başlardı: Beyaz vücutlarını nâdide bir meyva gibi çarşafların siyah, ipek yaprakları içinde saklayan tazeler, bıyıkları kozmatikle bükülmüş, pantalonları ütüden, fesleri kalıptan, iskarpinleri cilâdan yeni çıkmış gençler bu caddede dolaşırdılar: Peçe altında hasretle yanan ışıl ışıl gözlere iç çekerek...

Gece, iftardan sonra teravih gidişleri ve dönüşleri Şehzadebaşı civarını bir başka neş'eyle doldururdu: Küçük hanımlar, emektar bacıların öfkeli dikkati altında ve çifte mumlu fenerlerin ışığı içinde eve dönerdiler...

Bu kaynaşmada ahlar çekilir, âşıkane beyitler okunur ve gizlice, ağzında bir zarf taşıyan beyaz kuş resimleriyle süslü, kenarları yaldızlanmış aşk mektupları alınır, verilirdi.

Tiyatroları?.. Komik-i Şehir Hasan Efendi, Tanrı yapısı bir san'atkârdı. Haylaz oğlunu konaktan kovan Paşa baba:

— Biraz burnu sürtsün!

Deyince, Hasan Efendi, kendi katık burnunu göstererek yalvarırdı:

— Aman Paşam, merhamet et, bak benimki sürttü de ne hale geldim!

Parti kavgasından uzak ferah yürekli insanların vara yoğa gülen kahkahalariyle tiyatroyu çınlatırdık!

Orta oyunu, yerli nüktenin, yerli zarafetin meydanıydı: Pişekâr Küçük İsmail Efendinin bir iskemle üstüne çıkıp:

— Aman Efendim şu manzaraya bakınız, bir tarafta Adalar, bir tarafta Boğaz... Çamlıca karşımızda!

Diye öğdüğü dört direkten çatılmış «Yeni Dünya» günümüzün gecekondusudur!

Ötede, büyük bir arsaya kurulmuş çadırda davullar, zurnalar çalar, el enseler çekilir, devrin ünlü pehlivanları, İstanbullu Ali Ahmetler, Kara Eminler, Sarı Hafızlar,, Nakkaşlı Eyüpler, Kızılcıklı Mahmutlar, pazuları zeytinyağlar içinde parıl parıl, er meydanında şahlanırdılar!

Bir yanda Darüttalim-i Musiki, alaturka saz meraklılarını toplardı, Bir yanda Darülbedayi tiyatro meraklılariyle hınca hınç dolardı.

Eski Ramazanların birinde eski Kocaeli Mebusu rahmetli Topal Salâhaddin, Kör Kadri, Çolak İsmail, Kanbur Rıza, Sağır Şevket, iftardan sonra konuşuyorlarmış:

— Nereye gidelim bu gece?... Darüttalime mi, Darülbedayi'e mi?...

Merhum Topal Salâhaddin:

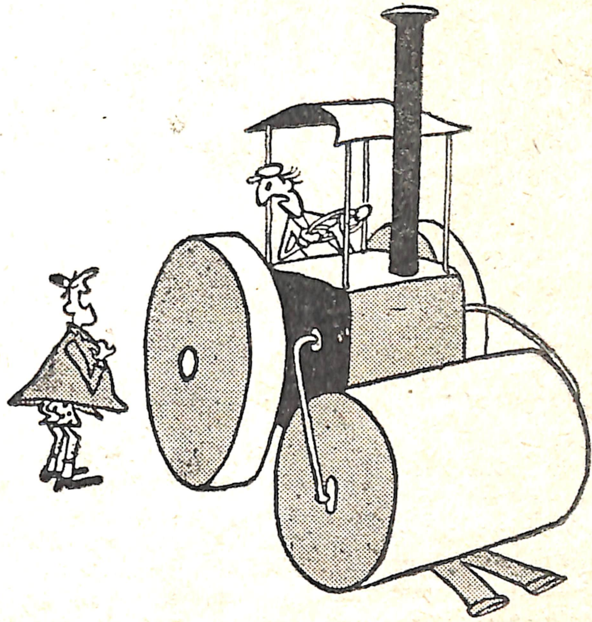
— En iyisi, demiş, Darülâceze'ye gidelim!...

Otuz gün, otuz gece böyle coşardı İstanbul.

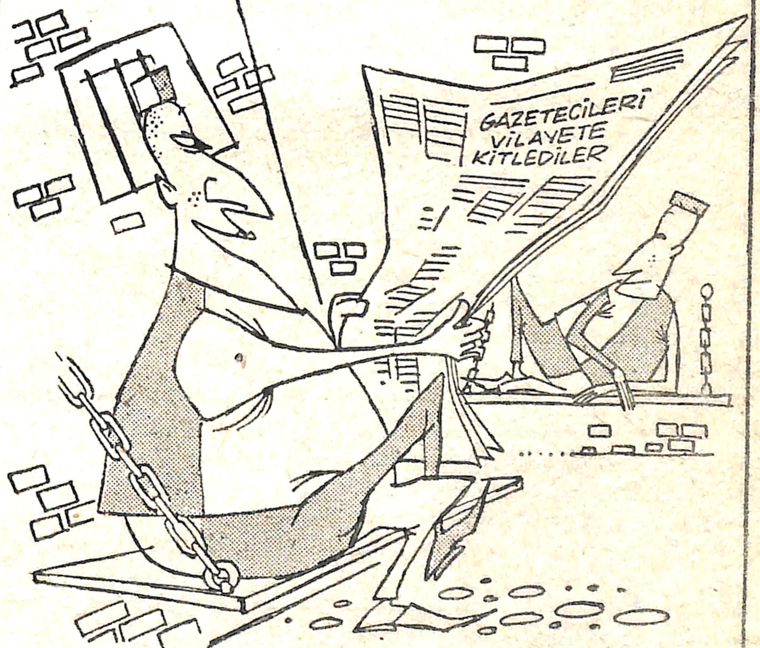
Yazımın adını «Ramazana Veda» koymuştum değil mi?...

Yok, yok... Biz ramazana Rumeli ile beraber veda ettik!

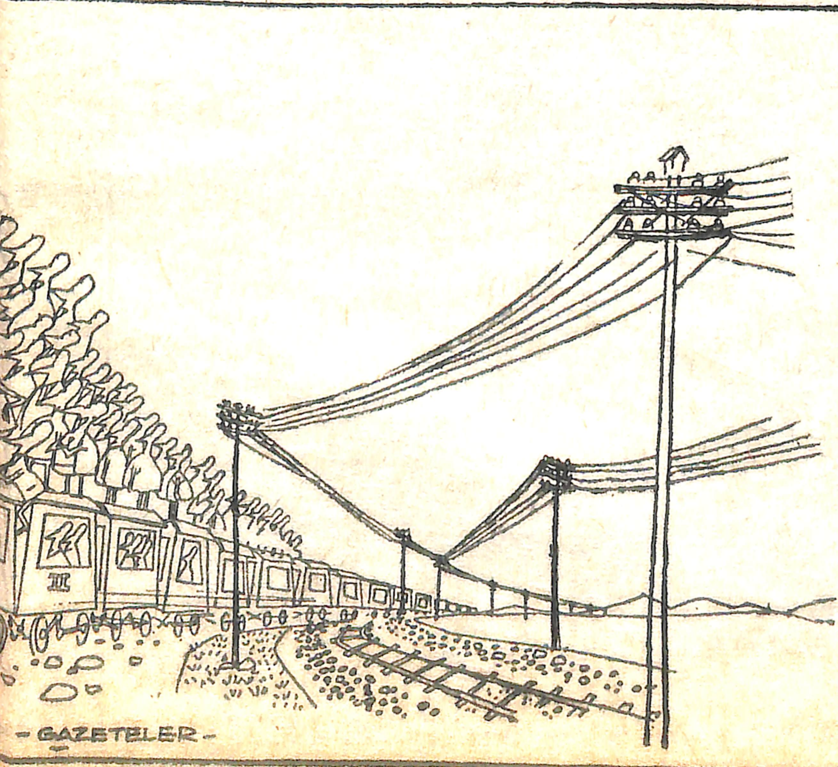
ÇİMDİK

-USTA, BORCUM NE KADAR ?..

-ALLAH, ALLAH !.. DEMEK HAPİSHANELERDE YER KALMAMIŞ !..

Radyatör

Bu kış Şehir galerisinde açılan bir resim sergisinde, ziyaretçilerin hepsi salonun nihayetindeki bir tablo önünde toplanmışlardı. Ressam, şair, münekkit Zahir Güvemli, Fikret Adil'e sordu:

— Kuzum, serginin en güzel tablosu bu mu?

Fikret Adil gülerek cevap verdi:

— Yok canım, bu tablo kalorifer radyatörünün üstüne asılmış da... Soğuktan ziyaretçiler oraya toplanmış!..

Kötülük

Ahmet Sabırtaşı kavgadan sonra karısına çıkıştı:

— Ne?.. Annenin evine mi dönmek istiyorsun? O zavallı kadın sana ne kötülük etti ki?!..

Pijama

Memiş dayı ilk defa İstanbula gelmişti. Beyoğlunda büyük mağazaların vitrinlerini seyrederken gözüne acaip elbiseler ilişti. İçeri girerek tezgâhtar kıza sordu:

— Gızım bunlar ne?

— Pijama bayım!

— Ya... Ne işe yarıyor?

— Geceleri giyilir. Bir tane vereyim mi?

— Yoh, sağol istemem, ben geceleri gezmem gayri, yatar uyurum!..

Sürpriz

Kocası, akşam yorgun argın eve döndü. Karısı kendisini neş'e ile kapıda karşıladı:

— Ahçılığımla övünmelisin sevgilim, dedi. Öyle güzel yemekler yaptım ki, kedi bir lokma bırakmadan hepsini yedi bitirdi!..

«Dan dan dan!...»

Gecenin sessizliği içinde üç kurşun vınlayıp geçti.

Meşhur detektif Cakson, ceketinin yakalarını kaldırdı. Şapkasını burnunun tepesine çekti. Piposunu ateşledi. Karşı tarafta dim dik duran alev gözlü, ateş dudaklı dişi canavarın yüzerine doğru adım adım ilerlemeye başladı...»

Polis romanının bu en heyecanlı yerinde uyku bastırdı. Vakit gerenin onikisiydi. Karyolada upuzun, sırtüstü yatıyordum. Kitap göğsüme düştü. Göz kapaklarım kurşun gibi ağırlaştı. Ve tam uyumak üzere iken gözüm, açık duran pencereye ilişti.

Baktım, yan tarafta, bitişik apartmanın da penceresi apaydınlık ve içerisi ayna gibi görünüyor.

Peki yattığın yerden bitişik apartımanı nasıl görebilirsin derseniz işin orasını ben de anlıyamadım. Fakat bu dehşetli bir hakikatti.

Yatağın içinde fırlayıp dimdik oturmuşum. Hemen pijamamın yakalarını kaldırdım. Gecelik takkemi burnumun tepesine çektim. Bendeniz meşhur detektif Cafer Cakson!

Bir saniye içinde damdan dama, oradan da komşu apartımanın dördüncü kat dairesine zıplamışım. Kapı maymuncukla şık diye açılıverdi.

Fevkalâde yüzel döşenmiş bir salon, baş köşede alev gözlü, ateş dudaklı bir âfet! Gecelik kıyafetiyle bacak bacak üstüne atmış, sigarasının dumanlarını püflüyor...

Orta yerde geniş taban halısı, halının üzerinde don ve gömlekli bir zat kollarını ve bacaklarını çarmıha gerilir gibi açıp sırtüstü uzanmış. Göğsünün üzerinde de

Detektif

başka biri bağdaş kurup oturmuş, ha bre altı patlar tabancasını karıştırıyor. Ara sıra namluyu alttakinin burnuna dayayıp tetiğe asılıyor: Cılk cılk cılk! Kurşun çıkmıyor meret! Sonra yine tamirata devam...

Bir yandan vidaları filân kurcalarken, öte yandan da:

— Hay boynu altında kalsın şu karaborsanın, diye bağırdı, şu merete daha dün bin dokuz yüz lira saydım. Kurşunlarına da üç yüz elli, etti mi iki bin iki yüz elli?...

Lâfa karıştım:

— Bir de üstelik iki saat kuyrukta beklemişsindir!

Adam:

— Sen sus, dedi...

Kaç defa denemişimdir: İnsanlara bir emir verildi mi, onun aksini yapmak için can atarlar

Adamın «sen sus» demesine bakar mıyım? Üst perdeden tekrar lâfa karıştım:

— Niçin çıkıp bu bayın göğsüne oturdunuz Ya kalbi durursa?...

O, hiç tınmadan tekrar namluyu alttakinin burnuna dayadı ve cılk cılk ettirdi. Tuu! diye yarı tabancaya, yarı altındakine tükürdükten sonra bana döndü:

— Siz nerden çıktınız bakayım?

Elindeki tabancadan fırlıyan bir kurşun, cin gibi vıj edip tepemden geçti.

— Hah, dedi işlemeğe başladı. Tekrar alttakine çevirdi: Cılk cılk cılk!

Alttaki:

— Onun vidası gevşemiz dedi.

Hım!... Artık tahkikata başlamalı. Köşedeki âfete sokuldum. Sigarasının dumanını tatlı tatlı suratıma üfledi. Öhö öhö öhö!

— Merhaba bayan!...

— Bonsuvar!...

— Bu iş nasıl oldu anlatsanıza.

— Ben yatakta sırtüstü uzanmıştım, bakın işte şöyle. Öteki seyahatten birdenbire dönüverdi. Sonra burnundan soluyarak bir yatağa, bir perdenin arkasına, bir gardroba baktı...

— E... Sonra?

— Sonra... Buncağızı çekti, çıkardı...

— Buncağız dediğiniz kim oluyor?

— Hulo hop hocam!

Başımı döndürdüm, hocayla göz göze geldik. Vah vah vah vah!...

Yanına yaklaştım:

— Aç ağzını oğlum bakayım...

Yattığı yerden ağzını açtı. İçine bir ciklet attım. Hiç olmazsa canı sıkılmaz!

Ortalıkta dolaşmaya başladım: Karanlık noktaları derhal meydana çıkarmalıyım. «Bu zat durup dururken seyahatten neden döndü?... Ona bu cık cıklı tabancayı kim sattı?...»

Pencere açıktı. Dışarda ay, bir gözünü sun'i peyk kaçmış gibi yummuş, yüzü sapsarıydı. Bütün insanlar horul horul uyuyorlardı. Belki de bazıları uyanıktılar ve bazı işlerle meşguldüler.

Zırrrr... Ne o? Telefon. Durmadan çalıyor.

Kendi kendime: «İşte şimdi gözümü açmalıyım» dedim. Ve gözümü açtım: Sabah, yataktayım. Okuduğum roman göğsüme düşmüş. Başucumda çalar saat çın çın ötüyor!

A. B. C.

※

Haberi var

— Bu akşam size yemeğe geleceğimden karının haberi var mı?

— Olmaz olur mu birader! Bu sabah o yüzden tam yarım saat münakaşa ettik...

Teşhis

— Doktora gideceğini söylüyordun; gittin mi?

— Evet...

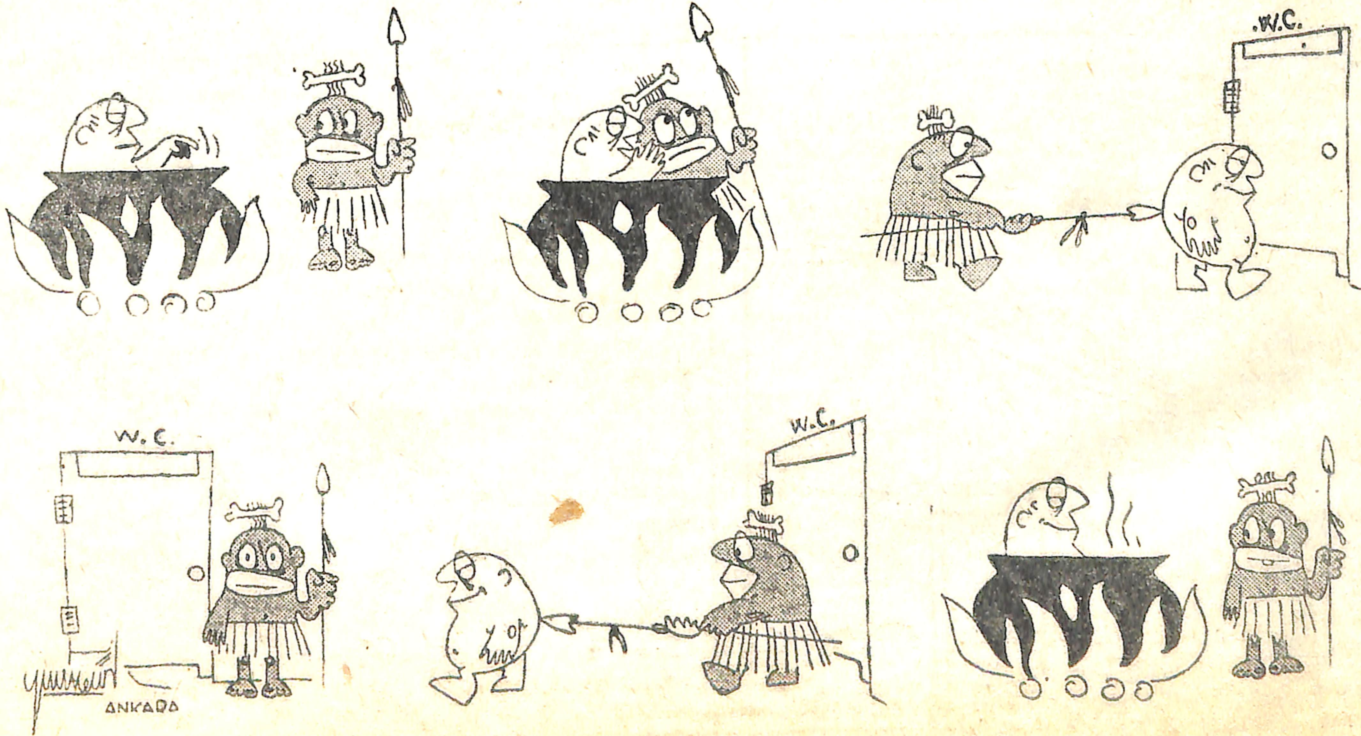
— Neyin varmış, doğru olarak anlıyabildi mi bari?

— Tabiî derhal anladı; cebimde 25 lira vardı, vizite ücreti olarak 20 lira istedi...

Terbiyeci

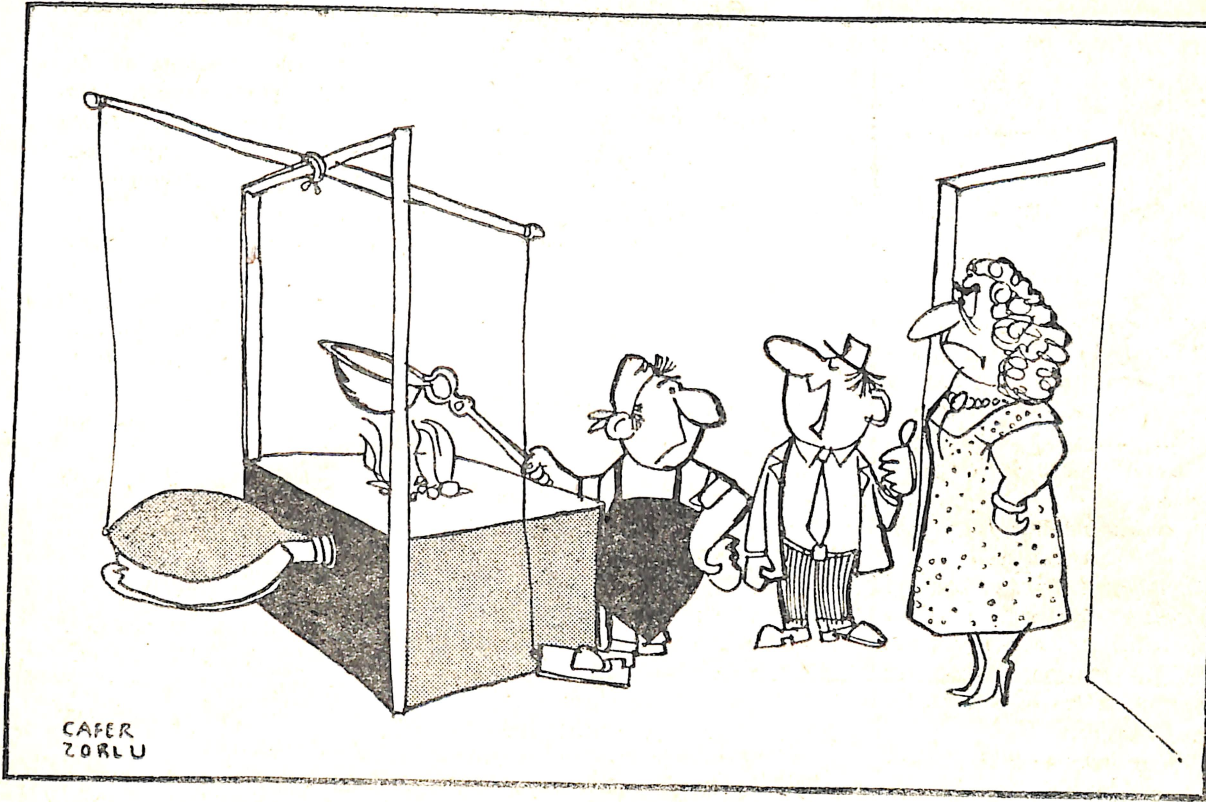
— Sizin büyük bir aslan terbiyecisi olduğunuzu işittim...

— Yok canım, nerede? Ben sadece aslanların tüylerini fırçalar, bir de dişlerini temizlerim; o kadar!

YAZISIZ

Bandırmada bir kalaycı, bedava kalay yapacağını ilân etti (Gazeteler)

— Usta benim kabım kaçağım yok, onun yerine kaynanamı getirdim!..

Ne istiyormuş!

Üç yaramaz oğlan, ellerinde harçlıkları mahallenin aktarına geldiler. Aktar ne istediklerini sordu. Birinci çocuk:

— Ben, dedi, beş kuruşluk bonbon şekeri istiyorum.

Bonbon kavanozu en üst rafta idi, ihtiyar adamcağız merdiven dayadı oraya çıkıp şekerleri aşağı indirdi ve çocuğa istediğini verdi ve tekrar yukarı tırmanıp kavanozu yerine koydu, aşağı indi. O zamana kadar sesini çıkarmamış olan ikinci yaramaz atıldı:

— Ben de beş kuruşluk bonbon istiyorum!

İhtiyar aktar öfkelendi:

— Madem öyle idi evlâdım, niçin denim söylemedin, beni bu ihtiyar halimle oralara tırmandırıyorsun tekrar?..

Böylece söylene söylene merdiveni dayadı, tırmandı 5 kuruşluk bonbonu kâğıda koyarken üçüncü oğlana seslendi:

— Oğlum sen de beş kuruşluk bonbon mu istiyorsun...

— Hayır, dedi çocuk!... Bunun üzerine aktar aşağı indi ikincinin şekerini verdi ve üçüncü oğlana yeniden sordu:

— Peki, sen ne stiyorsun bakalım?

Çocuk sükûnetle cevap verdi:

— Ben, on kuruşluk bonbon istiyorum amca!

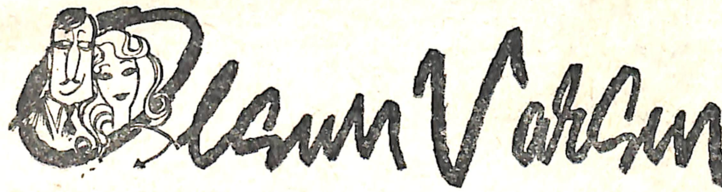
Bir şey bırakmayın

Evin hanımı o gün sabahtan akşama kadar dışarda idi... Her yeri topladı; kilitledi; havagazını suyu gözden geçirdi ve kapıdan çıkarken de bakkal ve sütçü için şöyle bir kart yazıp kapının üzerine iliştirdi:

«Bugün evde kimse yok; bir şey bırakmayın!»

Akşam geç vakit döndüğünde tamtakır buldu; hırsız girmiş ve ne var ne yoksa toplayıp götürmüştü. Yalnız masanın üzerinde şöyle bir not vardı:

«Arzunuz aynen yerine getirildi. Teşekkürler!»

Delikanlı zengindi ama, şaşıydı.
Dert yandı bir gün sevgilisine.
Şuna bakıp bunu görmek ne acıydı.
Genç kız, işve katıp sesine:
— Olsun varsın, dedi, olsun varsın!
Nikâh memurunu görmek istersen bana,
Beni görmek istersen nikâh memuruna bakarsın!

Yalçın KAYA

Kırmızı şapka!

Bir bayan, kadın şapkası satan mağazaya girdi ve vitrindeki şapkayı göstererek:

— Şu tüylü ve kirazlı kırmızı şapkayı çıkarır mısınız? dedi.

Tezgâhtar:

— Tabiî madam, diye cevap verdi. Memnuniyetle...

Kadın, mağazanın kapısına doğru yürürken:

— Çok teşekkür ederim, dedi. Buradan her geçişimde onu görmek beni rahatsız ediyordu da..

Çocukluk

— Çocukken, çok arzu ettiğiniz şeyler tahakkuk etti mi?

— Evet bazısı... Meselâ: Çocukken saçlarımı kestikleri vakit «Keşke başım kel olsaydı» diye düşünürdüm!

Neye kızarmış

Moiz; Salamona soruyordu:

— Kuzum Salamon sevgilinle akşam yemeği yiyeceksin farzet. Ama, kızın hazırlanması saatler sürüyor; kizmaz misin?

Salamon başını salladı:

— Nasil kizmam be kuzum! Ne kadar gecikirse, o kadar acikir bu kadın milleti!..

Pansiyon

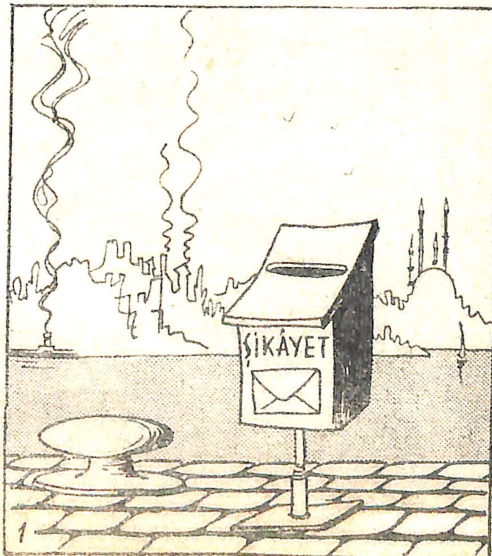
Leylâ arkadaşı Sevime:

— Bu yaz için Adada pansiyonda çok güzel bir oda buldum, dedi..

Sevim:

— Ben Floryada daha iyi bir yer buldum kardeş. Pansiyon sahibi bay, bana kuştüyü yatağını bile teklif etti!...

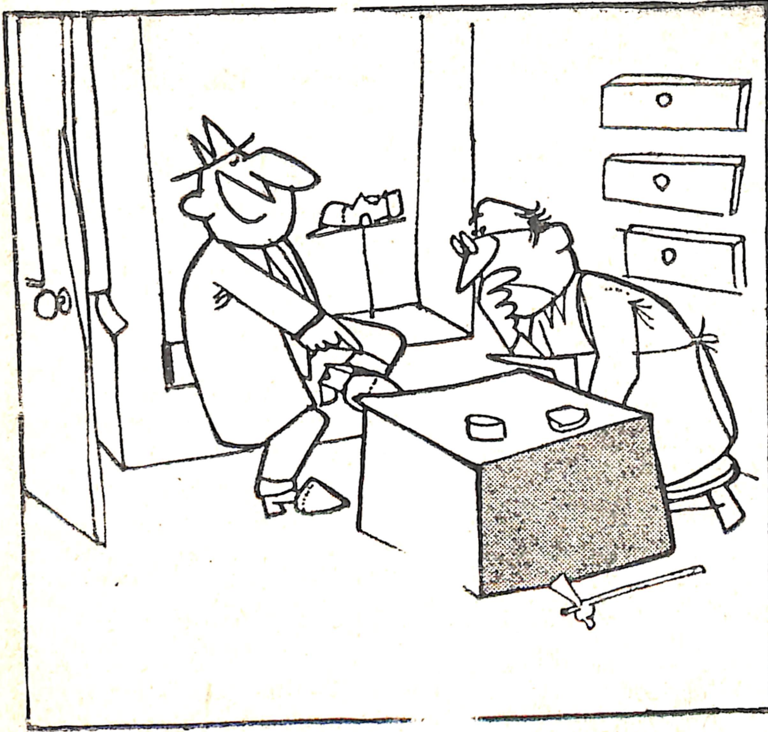
Şehir hattı vapur iskelelerine şikâyet kutuları konacak. (Gazeteler)

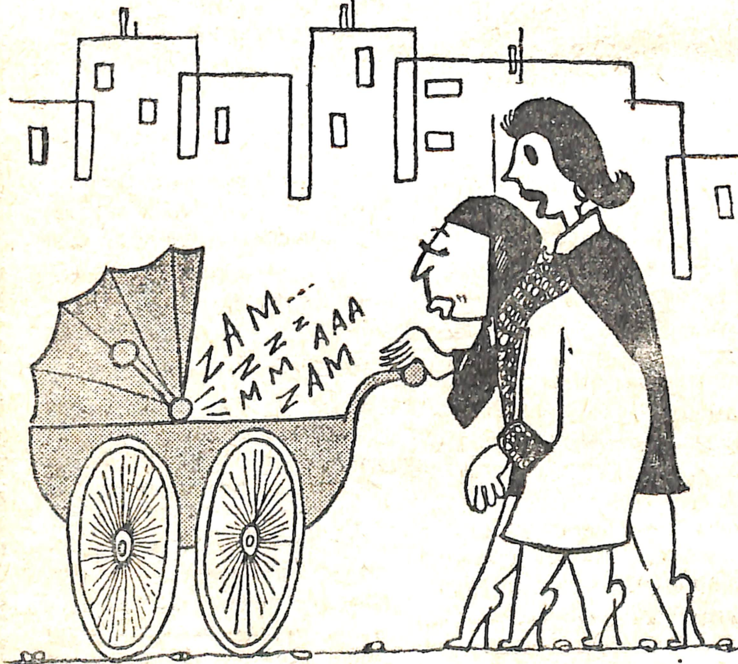

YAZISIZ

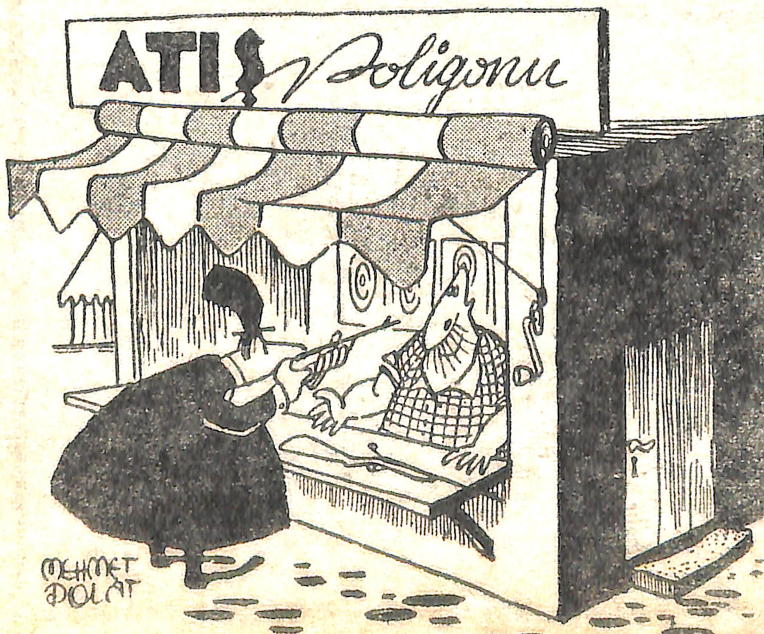
Taşıt darlığından şikâyet edildi... (Gazeteler)

— Usta bu ayakkabıyı dar yapmışsın!...

— Maşallah, maşallah konuşmaya başlamış!

— Maşallah çok güzel atıyorsunuz!

Bayram PAŞA

BİRİNCİ TABLO

Cevher Ağa — Bayram Ağa

(Sahne: Kızlarağasının odası. Yaldızlı, kırmızı kadife koltuklardan birinde Cevher Ağa(tatlı bir öğle uykusuna dalmıştır. Kapı açılır, içeriye Bayram Ağa girer; yerle beraber temennah edip divan durur.)

— Bayram — Selâmünaeyçüm efendım... (Bir saniye durur.) Hobre... Herif uykuda...

(Bayramın mırıltısından gözlerini aralayan Cevher Ağa, ürkek ürkek seslenir.)

Cevher — San kımsın?

Bayrara — Beyram.

Cevher — Ha... San mısın Bayram Ağa?... Safa geldin. Otur bakalım şöyle.

Bayram — Teşeççür ederim efendım... Velâkin...

Cevher (Uyur) — Hooor... Hooor.. Hooor!...

Bayram (Hayretle) — Tuuu bre... Bu ne biçim adam? (Taklidini yaparak) Hooor... Hooor... Hooor... Adam diyil, narcile!

Cevher (Uyanır) — Kım var orada?...

Bayram — Beyram...

Cevher — Hangi bayram?... Şeker bayramı mı, kurban bayramı mı?... (Tekrar uyur) Hooor... Hooor... Hooor!

Bayram (Kendi kendine) — Vellâhi olamaz şeçer bayrami... Tatsizlık idiyorsun çunki! Ama, çekeceğim saldirmâyı, olacak kurban beyrami!

Cevher (Uyanır) — Kım konuşuyor orada?

Bayram — Ben bre, ben... Beyram! Ama diyil şeçer beyrami, diyil kurban beyrami... Tüfekçi ustâsi Beyram!

Cevher — Ha... San mısın Bayram? Ne istiyorsun bakalım?

Bayram — Efendıme soyleyım, var bir rica ve istirham ve temenniyati âcizanem zâtıâlinizden eğer uyumazseniz!

Cevher — Kah, kah, kah... Aman ne tohaf soliyosun ayo?... Hiçbir şey annamadım lâfından...

Bayram — Anlattırttırırım şimdi sana velâçin...

Cevher — Haydi, annat annat... Biraz beni eğlendir!

Bayram — Yok bir eğlence... Bilâçis!...

Cevher — E, ne istiyorsun bandan?

Bayram (Etek öper) — Benim rutbe milâzım... Ama deme benum neme neme nem elâzım!... Yalvariyorum sana: Yaptıracaksin beni yuzbâsi!

Cevher — Olur, olur... Hoşuma gitti lâfların... Soylerim afandımıza şindi...

Bayram — Hoy bre Cevher Pâşâ... Nâmın dunya durdukça dursun! Allah senı erkekliğine kavuştursun!

(Tekrar Arabın eteğini öper ve odadan çıkar.)

İKİNCİ TABLO

Abdülhamit — Cevher Ağa

Abdülhamit — Canım, ben senin hatırını kırar mıyım lâla?... Söyle ne dilersen...

Cevher — Afandim, hani bizim Bayram yok mu?

Abdülhamit — Hangi Bayram?

Cevher — Şeker bayramı diyil, kurban bayramı da diyil... Kendisine sordum: Tufakçi ustası Beyram dedi... İşte bu Bayram bir şey istiyo...

Abdülhamit — Ne istiyor?

(Bu aralık içeriye başkâtip girer. Elinde birçok kâğıtlar, beratlar, fermanlar, jurnallar vardır. Abdülhamitle bir müddet konuşur ve çıkar.)

Abdülhamit — Eee... Söyle bakayım: Ne istiyor?

Cevher — Kım ne istiyor?

Abdülhamit — Canım, tüfekçi Bayram Ağa!...

(Haremağası, Bayramın ne istediğini unutmuştur. Düşünür.)

Cevher — Ne istiyo?... Ne istiyo?... Şey... Paşa olmak istiyo!

Abdülhamit — Peki... Yaptım!

Cevher (Sevinçle ayak öper) — Hay Allah omurlar varsın afandım!...

ÜÇÜNCÜ TABLO

Cevher Ağa — Bayram Ağa

Cevher — Mujda... Mujda!...

Bayram (Soluk soluğa) — Ha, ha... Ne, ne var bre mujde?

Cevher — Paşa oldun ayo!

Bayram — Çim oldu pâşâ?

Cevher — Ayo kım olacak? San oldun!

Bayram (İnanmaz) — Yok bre vellâhi... Ben istemiştim yuzbâşi olmak!

Cevher — Eh, zarar yok, zarar yok! Hele şımdı paşa ol, biraz sonra afandımıza yalvarır, yüzbaşı da yaptırırız!

ÇİMDİK

MİLLETLER GÜLÜYOR

Meslek

Mark, yeni evlenmişti. Bir akşam karısı kendisini karşıladı ve:

— Mark dedi, babamdan bir mektup var; yazdıklarından anladığıma göre baban mezarcılık yapıyormuş, öyle mi?

— Evet karıcığım!

— Halbuki sen bana babanın doktor olduğunu söylemiştin.

— No münasebet sevgilim, öyle bir şey söylemedim ben...

— Gayet iyi hatırlıyorum, söyledin.

— Karıcığım sen galiba yanlış anladın, ben sana, babam doktorluk sayesinde geçinir demiştim...

İlk yardım

Mrs. Winston daima ilk yardım kurslarını bitirmiş olmakla öğünür ve her fırsatta bilgisini göstermek isterdi. O akşam da bir partiye davetli idiler. Mrs. Winston bir ara kocasının kolunu dürtüp zayıf, soluk benizli bir adamı göstererek:

— Bak Will dedi. Bu adam çok hasta!

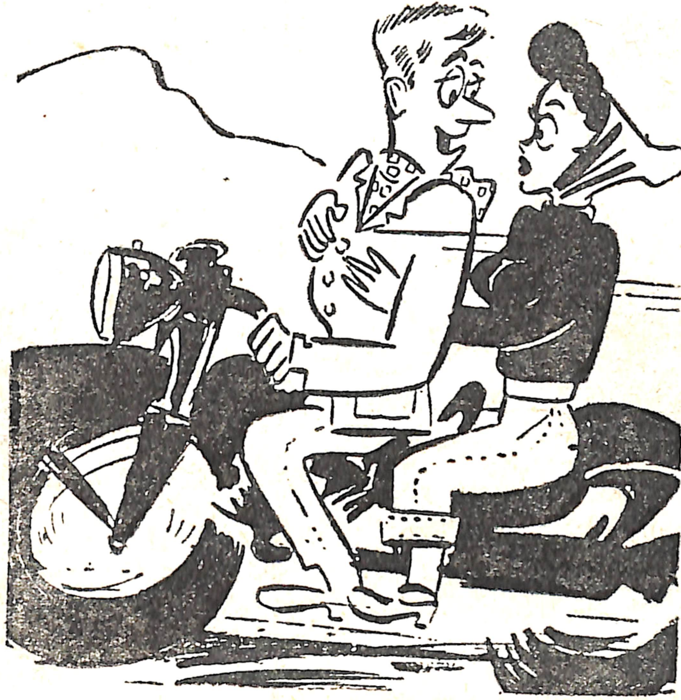
Hakikaten teşhisi doğru çıktı ve yarım saat sonra adamcağız bayılıp boylu boyunca yere serildi.

Mrs. Winston o tarafa seğirtti ve:

— Telâş etmeyin diye bağırdı. Ben ilk yardım kurslarını bitirdim, bu adamı tedavi edebilirim!

Kocası bunu duyunca feryad etti:

— Aman karıcığım! Hasta bir adama bunu yapma!..

— Aramızda teklif yok sevgilim. İstersen ben arkaya geçeyim, motorsikleti sen idare et!... (İtalyan)

Hediye

İki milyarder kardeş, yaş gününde annelerine orijinal ve kıymetli birer hediye almak istediler.

Büyük olanı kocaman ve en son model bir Kadillak seçti. Küçüğü ise değişik bir hediye vermek istiyordu. Tropiklerde yetişen rengârenk tüylü, kocaman, on bir lisan konuşan, çok kıymetli bir kuş satın alıp annesine yolladı. Ertesi gün telefonu açıp sordu:

— Anneciğim sana dün yolladığım kuşu beğendin mi?

Annesi cevap verdi:

— Çok güzeldi yavrucuğum ama, doğrusu eti o kadar lezzetli değildi!..

Fark

Küçük posta katarının birinci mevki biletine 12 dolar ödediği zaman, kendi kendine kızdı:

— Ne aptalım ben! Birinci alacak ne vardı sanki; herkes ayni yere gidiyor. Halbuki 2 ci 6 dolar, hele 3 cü 2 dolardı.

Söylenerek arabaya bindi; fakat dağlık bir araziye geldikleri vakit bu büyük fiyat farkının sebebini keşfetti. Zira makinist şöyle bağırıyordu:

— 1 ci mevki yolcuları oturacak, 2 ci dekiler aşağı inip yürüyecek, 3 cü mevki yolcuları ise treni itecek...

Kaç yaşında!

Yeni öğretmen çok acaipti; sınıfa bazen öyle acayip sualler soruyordu ki cevap vermek imkânsızdı...

Bir gün yine:

— Çocuklar dedi, şu iskemle beyaz boyalı ve dört bacaklı ise ben kaç yaşında olurum?

Talebeler şaşırmıştı, sınıftan ses seda çıkmıyordu. O sırada sınıfın en tembel talebeleirnden biri cevap verdi:

— Kırk dört yaşında efendim!

— Tamam dedi, öğretmen; fakat nasıl hesapladınız?

— Gayet basit öğretmenim; benim bir ağabeyim var, yarı delidir ve yirmi iki yaşındadır...

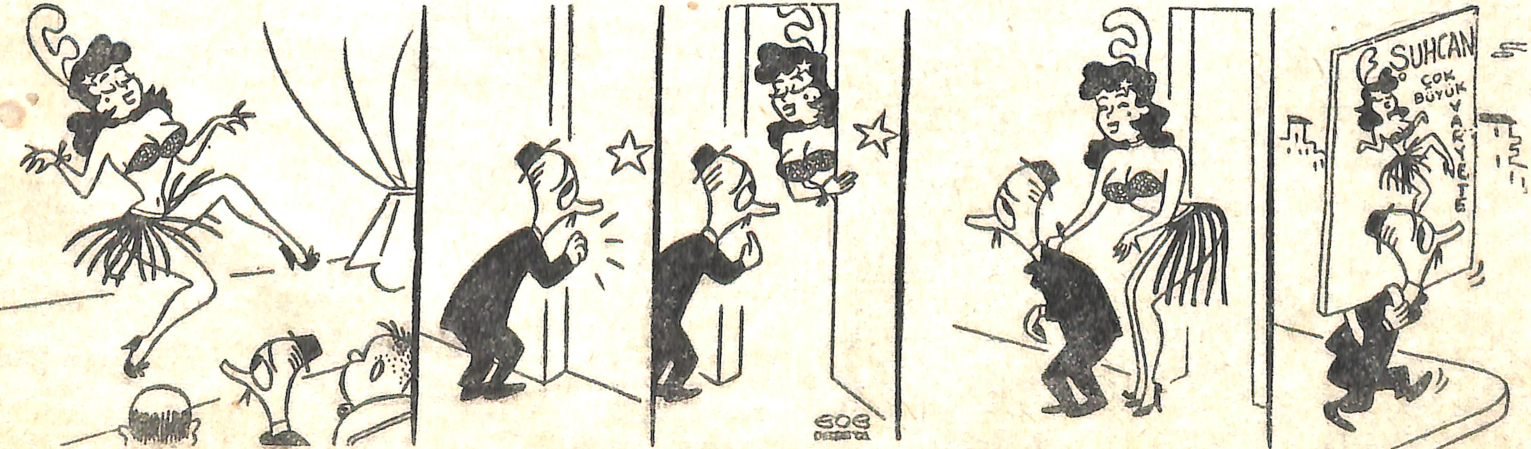
Nasıl vurmuş?

Dâvacının geveze avukatı bir saate yakın zamandır konuşuyor, müvekkilini dövmüş olan suçluya türlü ithamlar yağdırıyordu. En sonunda, yerinde öfkesinden renkten renge giren sanığa dönüp sordu:

— Müvekkilime nasıl vurduğunuzu, burada hâkim beyin önünde, benim üzerimde gösterir misiniz?

Suçlu, büyük bir memnuniyetle yerinden fırladı ve avukatın yakasına yapışıp onu yerden yere vurarak bir güzel dövdü. Kendini kaybetmek üzere olan avukat, hâkime:

— İşte gördünüz hâkim bey dedi... Karar yüksek mahkemenindir... Ve düşüp bayıldı.

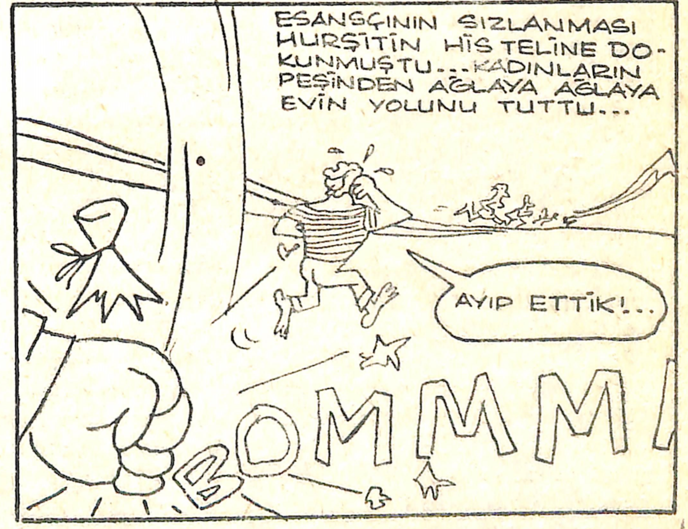
YAZISIZ (İtalyan)

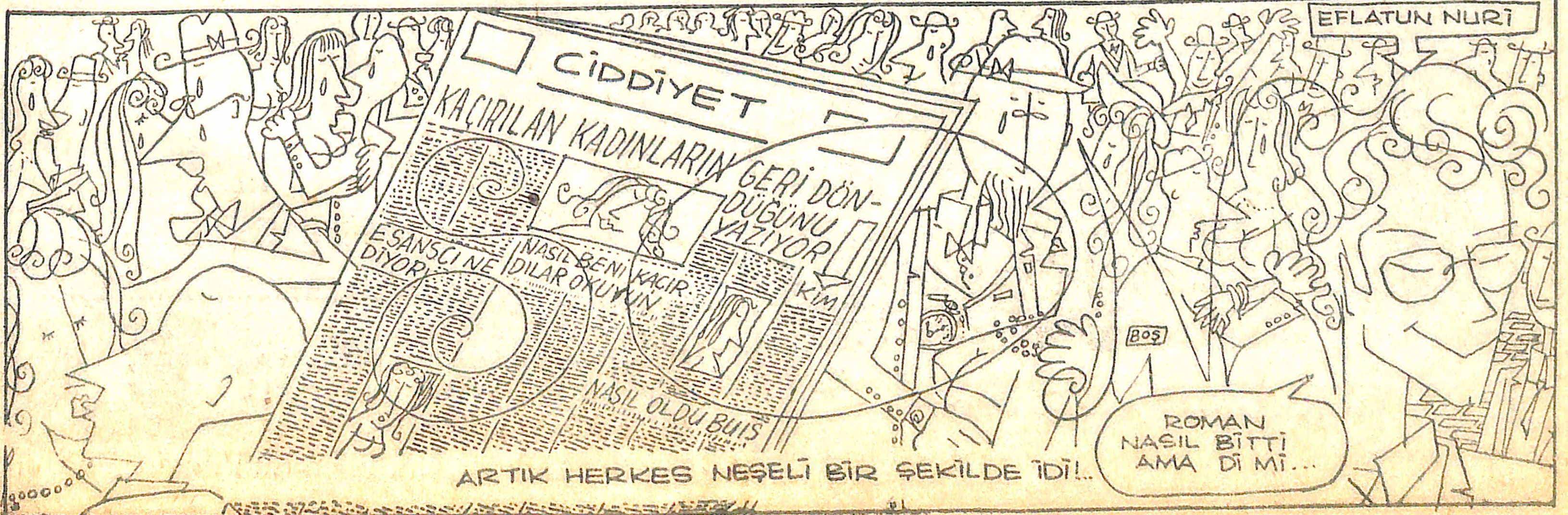
Kaçırılan Kadınlar

EFLÂTUN NURİ

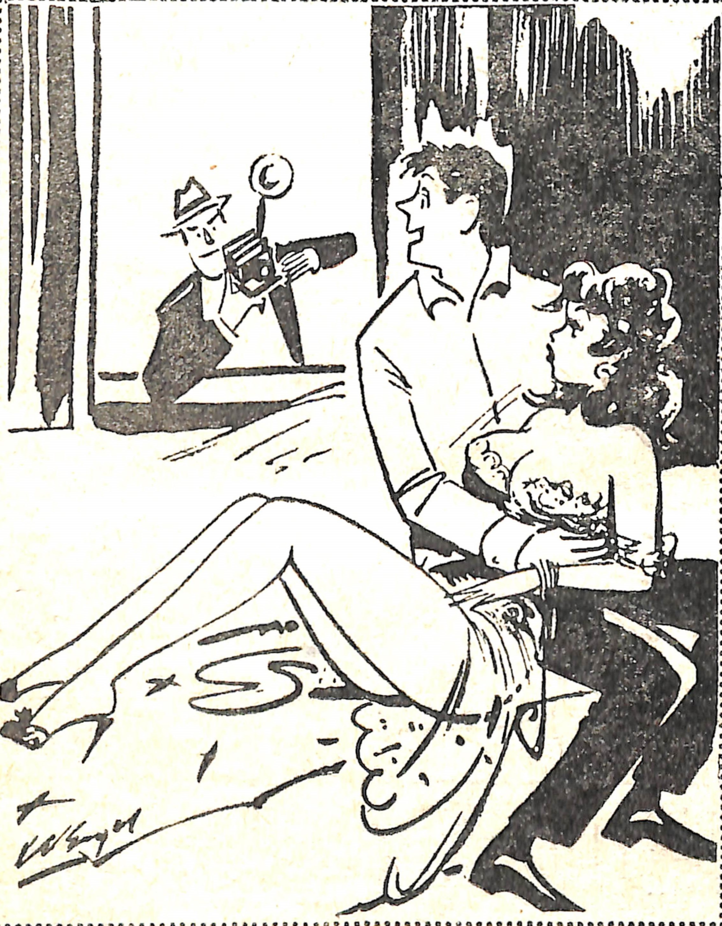

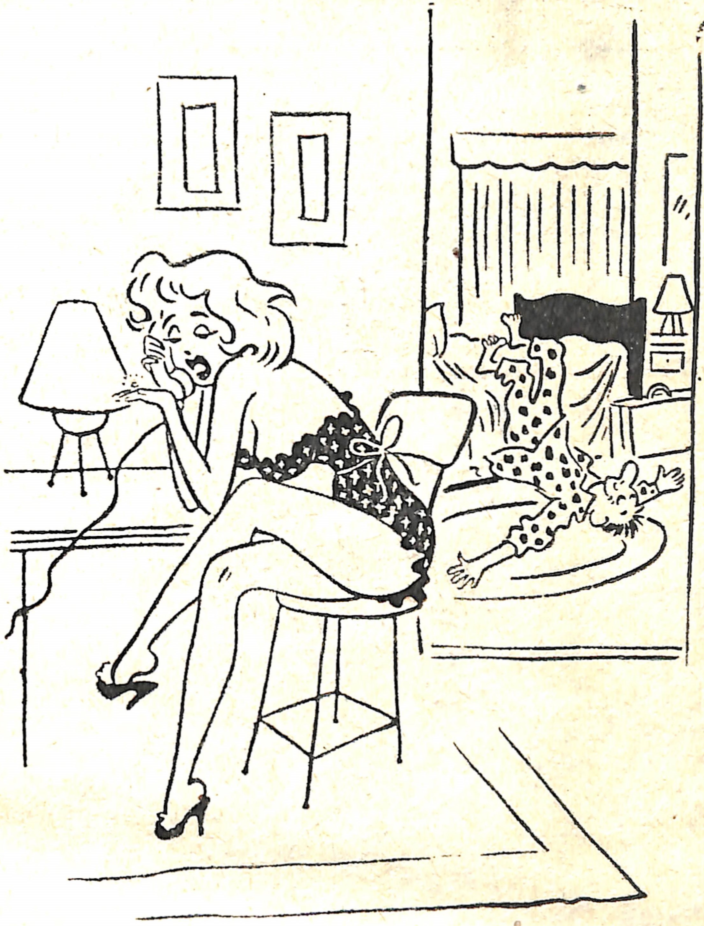

-FOTOĞRAFIMIZI ÇEKMEKTEN MENEDERİM SENİ... BURASI BENİM EVİMDİR!
-EV SENİN AMA KARI DA BENİMDİR!..

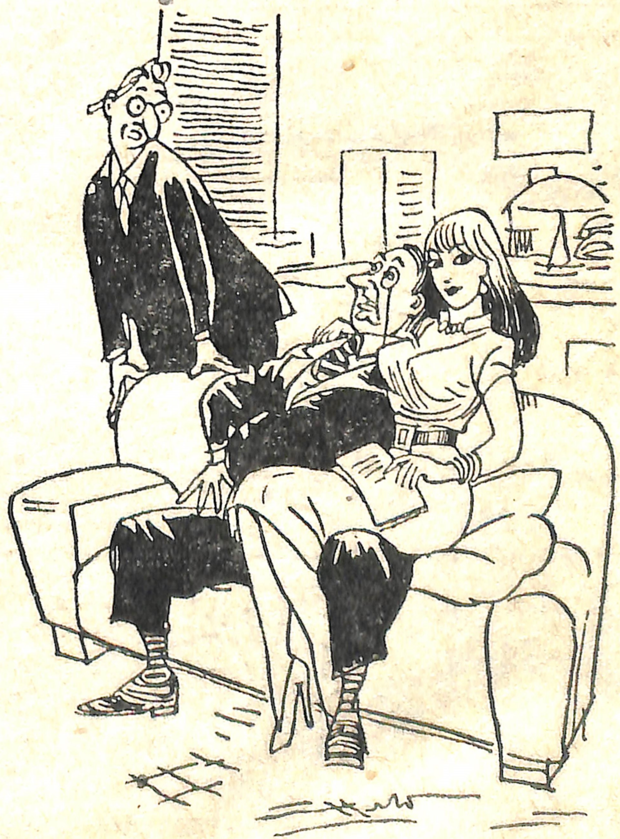

-ALO, ALO... YARINKİ GAZETEYE ACELE BİR İLÂN RİCA EDİYORUM... 23 YAŞINDA, SARIŞIN BİR DUL KOCA ARIYOR!

SON NASİHAT:

ANNE-KIZIM DİKKAT ET, YAĞ SAHANDA ERİDİKTEN SONRA YUMURTAYI KIRACAKSIN!

-ÇABUK ÖTEKİ DAKTİLOYU DA GÖNDER, SAĞ DİZİM BOŞ KALMASIN!

Çekilişlere, hesabında en az 200 lirası olanlar iştirak eder ler. Her 100 liraya bir kur'a numarası verilir

YAPI ve KREDİ BANKASI

AKBABA

— Delikanlı, dikkat et, şimdi tünele giriyoruz, kavga çıkmasın!